

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

<u>Jaar</u>	<u>bijlagenr.</u>	<u>categorie/agendanr.</u>
2021	RA21.0006	A 3

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad van de gemeente Emmen, gehouden op donderdag 28 januari 2021 vanaf 19.30 uur in de raadszaal

---

Voorzitter : de heer H.F. van Oosterhout
Plaatsvervangend voorzitter : de heer G.J. Horstman
Griffier : de heer H.D. Werkman
Aanwezige raadsleden (39) : de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), mevrouw A.T. Bosch-de Veen (ChristenUnie), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw J.G. Ensink (LEF!), de heer T.H. Gerth (CDA), de heer J. Grethe (50PLUS), mevrouw A.E. van der Ham (Wakker Emmen), mevrouw M.E. Harms (PvdA), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), mevrouw T.C. Hoogeveen-Enzing (D66), mevrouw R. Horasan (PvdA), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer P.M. de Jonge (VVD), mevrouw U.H. Kiliñci (PvdA), mevrouw S.D. Kort (PVV), de heer T. Kuilder (PVV), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw D.S. Leal-Keen (Wakker Emmen), de heer H. Leutscher (LEF!), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer M. Meijer (VVD), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer W.L.H. Moinat (SP), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer W. Rixtum (PVV), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), de heer J.H.G. Sulmann (PvdA), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)

Afwezige raadsleden (--) : ---

Aanwezige collegeleden (6) : de heer R.E. Kleine, de heer H.F. van Oosterhout, de heer J. Otter, de heer G.P. Rink, de heer R. Wanders, de heer R. van der Weide

Afwezige collegeleden (--) : ---

Gemeentesecretaris : mevrouw M. Plantinga-Leenders

A1. Opening en vaststelling agenda

Opening, welkom en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom. Ik zou haast zeggen: hartelijk welkom, thuis. Want hier in de raadszaal zijn er weinig mensen aanwezig. Naast mij zit de plaatsvervangend voorzitter van de raad, de heer Horstman. De griffie is aanwezig en een aantal mensen dat zich bezighoudt met de techniek, zodat dat vanavond ook weer goed kan gaan. Uiteraard alle raads- en collegeleden hartelijk welkom. Uiteraard ook aan alle mensen die meekijken met de stream.

Wij staan aan de voorkant van weer een digitale vergadering en dan ook nog eens een keer onder de vlag van de avondklok. Ik zal in die zin u geruststellen: we hoeven niet per se om 21.00 uur klaar te zijn, we hoeven er geen racewedstrijd van te maken. De mensen die hier zitten, hebben belang bij een goede vergadering. Zij hebben allemaal een ontheffing om na negenen nog weer naar huis te kunnen rijden.

Het is wel mooi om te zien dat dit de derde digitale raadsvergadering is. We hadden in april 2020 de primeur, in december van dat jaar de tweede. Het zou zomaar kunnen zijn dat er in februari nog een digitale vergadering komt. We gaan straks nog wel even doorpraten over corona. Met een beetje hoop zullen we toch proberen om te kijken of we weer fysiek kunnen vergaderen. Want dat heeft toch altijd wel weer zijn voordelen. Maar iedereen snapt heel goed dat we het op dit moment digitaal doen.

We hebben in het verlengde van onze orde een aantal afspraken gemaakt. Ik zal u die ook even helpen herinneren. Dat maakt het ook wel wat makkelijker om deze vergadering goed door te komen. Dat betreft een drietal mededelingen. Ten eerste meld ik u even dat u de microfoon op uw digitale apparaat zelf moet bedienen. Dat is ook weleens anders gegaan, maar dat hoort er nu ook bij.

Ten tweede – volstrekt overbodig voor degenen die dat allemaal feilloos weten, maar mensen zoals ik vinden dat altijd wel iets ingewikkeld vinden – werken we met het systeem StarLeaf. Daar zit een digitaal handje op. Dat kunt u opsteken wanneer u via de voorzitter het woord wilt. Dan noteer ik wie het woord wil hebben. Ook als u wilt interrumperen, het vriendelijke verzoek om even dat handje op te steken. Ook belangrijk is het befaamde zinnetje ‘Wilt u uw handje even uitdoen?’ of ‘Is dit een oud handje of is dit een nieuw handje?’ Dat soort coronataal hoort er ook bij. Maar vriendelijk verzoek om als u het woord gehad hebt, u dan zelf ook weer dat handje omlaag wilt doen c.q. uitzetten, zodat ik niet in de war raak of u nou wel of niet het woord nog een keer wilt voeren.

Ten slotte, de derde mededeling vooraf, over de methodiek van deze vergadering. Vanavond gaan we ook weer digitaal de presentie van de raadsleden vaststellen. Dat doen we door het afroepen van de naam door de voorzitter en het bevestigen daarvan door het raadslid, zodra hij of zij in beeld is. Ook even voor de mensen van buiten, niet-zijnde de raad: dat is een beetje merkwaardig, vindt u misschien. Een beetje tijdrovend. Ja, dat klopt allemaal. Alleen, we moeten echt vaststellen dat diegene van de raad ook echt aanwezig is. Voor de raadsleden nog even een instructie. U komt pas in beeld als u een geluid hebt gemaakt. Dus even de microfoon aanzetten en neem dan de tijd wanneer u wat gaat zeggen. Dat befaamde aanloopzinnetje of enkele aanloopwoorden – het hoeft ook geen heel betoog te zijn. Maar u zou bijvoorbeeld kunnen zeggen: ‘Voorzitter, ik heb u gehoord.’ En dan uw naam, uw fractie en dan het woord ‘present’ of ‘aanwezig’. Dat is allemaal goed. Met name dat schakelen kost ook wel even wat technische tijd. Dus de techniek moet ook gewoon het werk kunnen doen.

We hopen dat het vanavond technisch allemaal goed mag gaan. Het is extra gecheckt, zodat we niet alleen goed met de raad kunnen overleggen, maar ook dat iedereen getuige kan zijn van deze openbare raadsvergadering. Dat als voorafje.

Ik meld u ook nog even vooraf dat we geen melding hebben van verhinderingen en ook geen melding van mensen die hebben aangegeven later de vergadering binnen te komen of, beter gezegd, later in te loggen. Dat is op dit moment niet aan de orde.

Dan gaan we nu over tot het formeel vaststellen van de aanwezigheid. In volgorde van de grootste fractie naar de kleinste noem ik de naam van het raadslid op. Nogmaals, u mag even reageren met een aanloopzinnetje. Daarna zegt u uw eigen naam, uw fractie en u zegt ‘present’ of ‘aanwezig’. Zo gaan we doen. Dan begin ik met de vaststelling van de presentie. [Hierna stelt de voorzitter de presentie van elk van de 39 raadsleden digitaal vast.] Hartstikke mooi. Allen welkom. Allen aanwezig: geconstateerd is dat alle raadsleden – dat zijn er 39 – meedoen aan deze beraadslagingen.

Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar de agenda. Kunnen we de voorliggende agenda zo vaststellen? Dat is het geval. Even voor de mensen thuis, die niet meteen misschien de agenda bij de hand hebben. Bij een aantal zaken gaan we er vrij snel doorheen. Dat is van tevoren zo bepaald. Daar kan iedereen nog wat van zeggen, maar daarbij zullen we vrij kort zijn. We zullen wat langer stilstaan bij het punt B1, de bouw van de sporthal in Emmer-Compascuum. Op deze manier gaan we de agenda afwickelen.

A2. Vragenhalfuur

De voorzitter: We beginnen met het vragenhalfuur. Er is één vraag ingediend. Dat is door mevrouw Horasan van de Partij van de Arbeid gebeurd. Die vraag gaat over de mantelzorgers en de avondklok. Mevrouw Horasan, ik geef u graag het woord.

Mantelzorgers en avondklok

Mevrouw Horasan (PvdA): Zoals u al noemde, hebben we te maken met de avondklok. Net als u moeten mantelzorgers ook na negen uur 's avonds nog op pad. De meeste mensen die hulp nodig hebben, en dan vooral in de avonduren, voelen zich al geïsoleerder dan voorheen door de coronamaatregelen. Er is een document opgesteld door het Rijk, dat heet 'Eigen verklaring avondklok'. Maar sommige mantelzorgers kunnen dit niet goed vinden en/of hebben niet de mogelijkheid om dit uit te printen. Dit is een van de zorgen om niet op pad te gaan 's avonds. De andere is dat ze hierdoor misschien toch onterecht een boete kunnen krijgen.

De PvdA-fractie deelt deze zorgen. Is de gemeente hiervan op de hoogte, dat het voor mantelzorgers een grote zorg is om na negen uur op pad te gaan? Zijn de boa's hier goed over geïnformeerd dat dit misschien wel kan gebeuren? Kan de gemeente de mantelzorgers die wel en niet bekend zijn bij onze gemeente, hierin tegemoetkomen en geruststellen?

Reactie college

De heer Rink (wethouder): De vraag wat betreft de avondklok en de mantelzorgers is een terechte. Er zijn inderdaad meerdere mensen die contact hebben opgenomen zowel met de gemeente als met mij over wat ze daarmee zouden moeten kunnen. Dus wij zijn zeker op de hoogte. De boa's en de politie zijn ook echt goed erover geïnformeerd dat dat plaats kan vinden.

Uw derde vraag: kan de gemeente mantelzorgers die wel of niet bekend zijn bij onze gemeente, hierin tegemoetkomen of geruststellen? Ja, dat kunnen we zeker, dat geruststellen. Want de mensen die we aan de lijn hebben gehad, helpen we uiteindelijk op weg. De mensen die de verklaring gewoon thuis kunnen uitprinten, kunnen dat doen. Maar mocht dat niet het geval zijn, dan kunnen zij contact opnemen met ons KlantenContactCentrum om een dergelijk formulier geregeld te krijgen. Dus als men hulp nodig heeft bij het invullen, wordt men daar ook bij geholpen. Wat ik ook al zei: de mantelzorgers moeten vooral zorg hebben voor de mensen die zij willen verzorgen en niet over het verhaal dat zij met een avondklok te maken hebben.

Mevrouw Horasan (PvdA): Dit is voldoende. Dank u voor de beantwoording.

De heer Van Oosterhout (burgemeester): Ik maak nog even van de gelegenheid gebruik om nog twee dingen te melden over corona. Aankomende maandag hebben we trouwens een commissievergadering. Daar staat ook het agendapunt 'stand van zaken corona' op. Dan kan ik ook iets uitgebreider nog wat zaken vertellen. Ik heb het eerder gemeld: als daar nog specifieke vragen over zijn, geeft u die alstublieft vooraf mee. Dan kan of ik of een van de wethouders daar nog wat specifiek op ingaan.

Even twee heel actuele dingen. Vandaag hebben we u een persbericht verstuurd over de vaccinatielocatie. We zijn blij dat in het voormalige Fletcher Hotel nu een vaccinatiecentrum komt. Ook de teststraat gaat daarnaartoe. Het idee is dat we daar ongeveer half februari mee klaar zijn. Kijk, er wordt een hele hoop gemopperd over alles en nog wat. Daar kan ik me soms ook nog wel iets bij voorstellen. Maar even complimenten voor de wijze waarop de GGD dit aanpakt. Dat gebeurt buitengewoon professioneel. Dat gaat ook in een moordend tempo. Ze zijn er absoluut klaar voor. Ik zou haast zeggen: nu de vaccins nog. Dan kunnen we in Emmen heel rap volgens mij een heleboel mensen blijmaken met een goed vaccin. Dat is niet aan de GGD en ook niet aan ons. Maar in ieder geval, de voorwaarden

daartoe zijn absoluut goed geregeld. Dus ik ben er verheugd over dat er half februari een mooi test- en vaccinatiecentrum in Emmen is.

Ten tweede, ook een beetje in het verlengde van corona. U hebt de afgelopen tijd natuurlijk alle demonstraties en ongeregelde zaken gezien. Dank voor alle appjes, mailtjes en telefoontjes met signalen als ‘Burgemeester, let op, er kan het nodige gaan gebeuren.’ Dat helpt. U was niet de enige. Sowieso zijn er veel bewoners die goed opletten. Let ook inderdaad op alle signalen die er zijn. Winkeliers doen dat en dat hielp enorm in de voorbereiding. De aankondiging was dat wij afgelopen dinsdagmiddag een grote demonstratie zouden krijgen. Daar is heel goed op geacteerd door politie, boa’s, scholen, mensen van Veiligheidszorg et cetera. We hebben in de aanloop daarnaartoe ook een aantal mensen kunnen aanhouden, zodat de angst daar wel wat uit was. Maar het bleef toch wel wat spannend wat er precies zou gaan gebeuren, met in het achterhoofd ook alle beelden die afgelopen weekend en ook maandagavond opdoken. Ik zeg nooit dat zoiets nooit in Emmen zou kunnen gebeuren. Dat zou ook in Emmen kunnen gebeuren. Hoofdpijn is wel in alle gesprekken die je voert, dat mensen wegblijven van dit soort ‘demonstraties’, wegblijven van rellen, wegblijven van geweld. Kritiek op de avondklok kan altijd. U hebt een interview met mij kunnen lezen waarin ik zei: ‘Als mensen daar problemen mee hebben, dan hebben ze het volste recht om te demonstreren. Kom even op de lijn, dan kunnen we daar altijd wel goede afspraken over maken, zodat iedereen ook dat kritische geluid kan laten horen.’ Maar zaken die we links en rechts in andere steden gezien hebben, willen we echt ver bij wegblijven. Ik heb vanmiddag weer overleg gehad met de politie. We blijven alert op alle signalen. Ook als u denkt dat iets nuttige informatie zou kunnen zijn, blijft u die alstublieft doorspelen. Want een gewaarschuwd mens telt voor twee. We wachten af hoe dat de komende tijd zal gaan. We hebben in ieder geval laten zien afgelopen dinsdag dat we daar heel goed geprepareerd voor kunnen zijn. Ik gaf net een compliment aan de GGD. Dat is ook van toepassing aan de politie en onze eigen veiligheidsmensen. Ja, dat hebben we toch maar even op een – ik zou haast zeggen – heel gewone dinsdagmiddag een heel apparaat klaarstaan dat onze veiligheid kan garanderen,

Dat even in het verlengde van de vraag over mantelzorg en avondklok. Dit waren even twee actuele dingen die ik u niet wilde onthouden. Nogmaals, aankomende maandagavond hebben we alle gelegenheid om nog eens een aantal andere zaken rondom corona te delen. Als u specifieke vragen hebt, meld me die alstublieft, dan kan ik daar zo gericht mogelijk op ingaan. Dat geldt ook voor de wethouders die u graag willen informeren over de relatie tussen hun portefeuille en corona.

A3. Notulen openbare raadsvergadering van 17 december 2020

Mevrouw Hoogeveen (D66): De notulen zijn verder akkoord. Alleen, op pagina 7 staat onder het kopje ‘Carbidschieten’ dat ‘de heer Hoogeveen’ iets te melden had. Nou, volgens mij ben ik nog steeds van het andere geslacht. Kan dat even aangepast worden?

De voorzitter: Oké, dat lijkt me goed. Zolang u niet van plan bent van geslacht te wijzigen, noemen wij u ‘mevrouw Hoogeveen’. Ja, dat lijkt me heel goed. Anderen nog? Ik kijk even of er nog andere handjes zijn. Dat is niet het geval. Dan stellen we op deze manier de notulen vast, met deze opmerking.

De notulen van de openbare raadsvergadering van 17 december 2020 worden met deze wijziging vastgesteld.

A4. Beslissing op bezwaar De Tweeling

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A4 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen.

A5. Eigen risicodragerschap ‘aansprakelijkheidsverzekering voor gemeenten’

De heer Wittendorp (CDA): Wij willen even melden dat wij volmondig in kunnen stemmen met dit punt, helemaal na de uitstekende toelichting die wij per mail hebben ontvangen. Daarvoor onze dank.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het onder nummer A5 vermelde raadsvoorstel met algemene stemmen aangenomen, met inachtneming van de stemverklaring van de fractie van het CDA.

B1.   Bouw sporthal Emmer-Compascuum

De voorzitter: Even vooraf: ik zei al dat dit wel de hoofdmoot is van deze vergadering. Ik heb het idee dat hier veel mensen wel wat over willen zeggen. Ik kan me ook heel goed voorstellen dat daar gaandeweg de beraadslaging behoefte is aan een schorsing. We hebben daar ook even wat over nagedacht, want dat vergt ook wel een andersoortige voorbereiding dan dat we hier met z'n allen zitten. Ik zal na de eerste termijn ingaan op hoelang die schorsing moet zijn. Dan zal ik ook nog even wat technische meldingen doen over hoe u dat zou kunnen aangeven wanneer u de schorsing in wilt gaan respectievelijk wanneer u weer uit de schorsing bent.

Het idee is ook om aan het eind van deze beraadslaging in twee termijnen een soort hoofdelijke stemming te doen. Dan zal ik per raadslid langslopen wat uw besluit is: voor of tegen dit voorstel. Maar ik zal ervoor zorgen – dit ook even voor de mensen van buiten – dat we dit in twee termijnen doen. Eerst zal een aantal raadsleden het nodige zeggen over dit voorstel. Dan geven we de wethouder gelegenheid om daar wat van te vinden. Dan zullen we even een pauze houden voordat we de tweede termijn ingaan. Nogmaals, dan zal ik u wat technische instructies geven over hoe u dat zou kunnen doen.

Dat even vooraf. Dan is nu aan de orde de bouw van de sporthal in Emmer-Compas. Ik zou mij zomaar kunnen voorstellen dat de meeste fracties hier wel het woord over willen voeren. Misschien is het goed dat we even de handjes zien van degenen die daar het woord over gaan voeren. Dat zijn inderdaad de woordvoerders van alle fracties.

Wij gaan naar de eerste termijn. De spreektijd is circa vier minuten per fractie. Ik geef nu graag het woord aan Wakker Emmen. De woordvoerder van die fractie is mevrouw Van der Ham.

Eerste termijn

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): In de commissie heeft Wakker Emmen met gemengde gevoelens gereageerd op dit voorstel. Enerzijds zijn we blij dat er eindelijk een concreet bouwplan ligt om invulling te geven aan een belangrijke locatie in het centrum van Emmer-Compascuum. Anderzijds vinden wij het proces hoe dit voorstel bij de raad is komen te liggen, niet goed. Bij dat laatste willen we ook nu een belangrijke kanttekening plaatsen. Wakker Emmen is van mening dat de raad geïnformeerd of betrokken had moeten worden op het moment dat de keuze is gemaakt om het plafondbedrag los te laten. We hebben hierover in de commissie ook vragen gesteld. Inmiddels heeft de wethouder per brief nog een toelichting gegeven. Desondanks hadden we dit wel willen weten. Zeker voor de toekomst gaan we ervan uit dat dit soort beslissingen met de raad gedeeld wordt.

Nu kiezen voor een sober plan moeten we als raad van Emmen niet willen. Emmen-Compascuum heeft tientallen jaren moeten wachten op een goede centruminvulling en aangekeken tegen het slopen van het Loza-pand en een kale zandvlakte. Nu kiezen voor een uitgeklede variant betekent dat Emmer-Compascuum opnieuw tientallen jaren gaat aankijken tegen een sobere centruminvulling. Iets wat ook Dorpsbelangen in Emmer-Compascuum als zeer ongewenst ziet, hebben we deze week kunnen lezen. Bij de centrumplannen van bijvoorbeeld Nieuw-Amsterdam, Schoonebeek, Erica, maar ook de afronding van het Raadhuisplein of het Willinkplein in Emmen-Noord heeft de raad altijd gekozen voor hoge kwaliteit van de plannen. De rode draad in deze besluitvorming, 'het moet weer tientallen jaren mee, dus laten we het nu goed doen', zouden we ook nu weer laten gelden.

Dan de financiën en de aanbesteding. Normaliter krijgen we als raad geen detailinformatie over de uitkomst van een aanbesteding. De aanbestedingsprocedure is doorlopen, uiteindelijk komt er een winnaar uit de procedure. Daarna zijn er twee mogelijkheden: gunnen of niet gunnen. Dat laatste is in sommige gevallen nog best lastig. Uit de beantwoording van de wethouder is ons ook duidelijk geworden dat we niet kunnen kiezen uit andere plannen. Wakker Emmen wil dat ook niet. Door vakdeskundigen vanuit verschillende disciplines zijn de plannen beoordeeld in een beoordelingscommissie. Wij willen niet op de stoel gaan zitten van deze deskundigen. De wethouder heeft aangegeven hoe een reële kostenverdeling eruit zou moeten zien tussen het gekozen plan en een meer sobere uitvoering.

Maar inmiddels is wel duidelijk dat het oorspronkelijke krediet niet goed geraamd was. Het plan was niet volledig uitgewerkt, de locatiekeuze was nog niet gemaakt en de wethouder heeft aangegeven dat het krediet gebaseerd was op enkele kengetallen. Dat baart ons toch wel enige zorgen. Kan de wethouder aangeven of dat gebruikelijk is en hoe dat richting de toekomst voorkomen gaat worden?

Tevens zijn de bouwkosten vanaf 2017 fors toegenomen en zien we dat energieneutraal bouwen en eisen rondom duurzaamheid ook een forse verhoging van de bouwkosten betekenen. Kosten die binnen de Begroting gedekt kunnen worden. Gezien de sterke relatie tussen de dekking en de investering vinden wij het te rechtvaardigen dat de energiekosten van de huidige Klabbe, de kapitaallasten van gymzaal De Runde en extra huurinkomsten gebruikt worden als dekking. Voor Wakker Emmen is doorslaggevend dat het geen claim legt op de Kadernota en de Begroting. Met andere woorden: we doen niet nu al een beroep op nieuw beleid. Het laatste restant om dat te dekken, moet komen uit het Fonds Dorpen en Wijken. Gezien de doelstelling van dit fonds en dat Emmer-Compascuum en deze locatie specifiek zijn benoemd in het Beleidsplan Fonds Dorpen en Wijken, vinden wij het passend om deze dekking te gebruiken. Van de dorpen en wijken die specifiek benoemd staan, is Emmer-Compascuum het dorp waar nog het minst is gedaan vanuit het fonds. Daarom vinden wij het dan ook goed dat dit plan mede bekostigd wordt uit dit fonds.

Maar we moeten niet alleen het proces en de financiën beoordelen, maar ook zeker de inhoud. Een prachtig plan, dat op een braakliggende prominente plek in Emmer-Compascuum een heel mooie invulling gaat geven aan het centrum. We praten hier niet alleen over de bouw van de sporthal. Dat is grofweg twee derde van het plan. De andere een derde van het plan gaat ervoor zorgen dat de aanblik van het Hoofdkanaal echt gaat veranderen, dat het centrum een facelift krijgt. Wij verwachten dat de nieuwbouw van de woningen, met eventueel winkels, een vliegwiel zal zijn voor andere centrumontwikkelingen in Emmer-Compascuum. In Nieuw-Amsterdam hebben we dat ook mogen ervaren. Het is niet alleen de bouw van een sporthal, maar ook een belangrijke impuls voor het centrum van Emmer-Compascuum.

Tot slot ziet Wakker Emmen een prachtig plan, een fors prijskaartje dat gedekt kan worden binnen de Begroting en een proces dat de schoonheidsprijs niet verdient. Over het proces is ook namens Wakker Emmen genoeg gezegd. Het is een spiegel voor de raad, evenals voor de wethouder of het college. Maar Wakker Emmen is voor dit plan. Wat ons betreft is dit een goede invulling van het centrum van Emmer-Compascuum en krijgen ze wat ze na al die jaren verdiend hebben.

De heer Scheltens (VVD): Er is al een aantal dingen genoemd waar ik ook wat over heb te zeggen, maar die probeer ik te betrekken bij mijn eerste termijn. Maar bij het laatste geeft Wakker Emmen aan dat het proces ook een spiegel is voor de raad. Als ik een spiegel zie, dan betekent dat eigenlijk dat ik mijzelf iets in dit proces moet aantrekken. Wat ziet de fractie van Wakker Emmen dat de raad anders had moeten doen in dit proces?

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): Dat klopt. Ik vind dat we als raad, op het moment dat wij iets aan informatie krijgen – want wij hebben wel informatie gekregen – over dat het plafondbedrag losgelaten zou worden per brief, eind vorig jaar, daar natuurlijk zelf ook actie op kunnen ondernemen. In die zin moeten wij als raad actief opletten bij dat soort dingen. Daarnaast is het college ook aan zet en moeten ook zij goed in de spiegel kijken. Als zoiets speelt, moeten ze de raad erbij betrekken en kunnen ze dat niet zomaar afdoen per brief, maar moet dat geagendeerd worden.

Mevrouw Hoogeveen (D66): Wakker Emmen pleit ervoor het nu niet sober te maken. Ik wil graag weten wat er gebeurd is. Want op 30 juni 2016 heeft Wakker Emmen de motie ‘Nieuwbouw sporthal De Klabbe’ ingediend en daarbij is gesteld door Wakker Emmen over de ontwikkeling: ‘*Doe het sober en steek het geld niet in capaciteitsvergroting. Kijk naar het verwachte gebruik over tien jaar en sluit aan bij de schoolontwikkeling.*’ Wat is er veranderd?

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): Ik heb die motie niet voor ogen. Dan zou ik die even moeten opzoeken en kom ik daar in mijn tweede termijn even op terug.

De voorzitter: Dat mag. De tekst van de motie was vrij sober, zou ik haast zeggen. Maar het is uw recht om daar even in tweede termijn op terug te komen.

Mevrouw Louwes (PvdA): In 2016 is naar aanleiding van een motie van Wakker Emmen, het CDA en de Partij van de Arbeid de mogelijkheid gecreëerd om te komen tot een nieuwe sporthal in Emmer-Compascuum. Er volgde een lang en uitgebreid proces waarmee met name inspraak van de bewoners van Emmer-Compas een essentieel onderdeel was om te komen tot de ontwikkeling van de plannen zoals die nu voorliggen. De Partij van de Arbeid bekijkt dit plan onder andere vanuit de inbreng van de inwoners. Het voorstel richt zich niet alleen op de sporthal, maar ook op de herinrichting van het dorpscentrum. Er ligt een plan dat past bij Emmer-Compascuum. Het vult eindelijk de holle kies in het centrum, een plek die al jaren een doorn in het oog is voor veel inwoners van Emmer-Compas. Na goedkeuring door de raad ontstaat er een plek waar inwoners kunnen wonen, recreëren, sporten en winkelen.

Bij een mooi plan hoort een kostenplaatje en daar knelt het wel, moet mijn fractie bekennen. U kunt zich voorstellen dat onze fractie schrok van de uitzetting van de kosten voor de nieuwbouw en het loslaten van het plafondbedrag. Deze schrik had voorkomen kunnen worden als de wethouder ons eerder over de voortgang had geïnformeerd. Lange tijd hoorden we niks en ineens ligt nu dit voorstel voor. Eerder geïnformeerd worden maakt ook dat we er als raad met elkaar over hadden kunnen praten – ook over onze eigen kaders. Het lijkt nu een voldongen feit, waardoor we nu min of meer voor het blok worden gezet. Tegelijkertijd moeten we ons ook realiseren dat het echt pas een voldongen feit is op het moment dat de raad instemt met dit besluit. Wij zijn van mening dat het de wethouder had gesierd ons gaandeweg het proces mee te nemen. Dit is de gebruikelijke manier van hoe wij de dingen doen in het gemeentehuis. De wethouder heeft in de commissie beterschap beloofd en daar houden wij hem aan.

Toen de eerste schrik was weggeëbd, hebben we ook nog eens kritisch naar het financiële kader gekeken. Daar valt op dat het college heeft gezocht naar een aantal dekkingsmogelijkheden. Of ‘gezocht’ wel het juiste woord is? Het is lastig. Zo ziet mijn fractie een aantal dekkingsvoorstellen waarvan wij verwacht hadden dat die bij de bestemming van het eerste krediet al in beeld waren gekomen en waren meegenomen. Tijdens de commissie lichte de wethouder de totstandkoming van de dekking toe en, eerlijk is eerlijk, daar had hij wel een punt. Het is een goed leerpunt om de volgende keer eerst een plan te ontwikkelen en daarna het krediet vast te stellen. Tegelijkertijd moeten we als raad ook kritisch naar onszelf kijken. De kosten van de sporthal zijn geraamd in vergelijking met de sporthal van Klazienaveen in 2006. Wellicht was er destijds enthousiasme over het inhoudelijke idee dat ervoor gezorgd heeft dat we als raad bij het krediet voor de sporthal bij de Begroting 2017 misschien minder kritisch hebben gekeken naar het geraamde bedrag. Daarnaast hebben we toen ook ons wellicht onvoldoende gerealiseerd dat de bouwkosten in de loop van de jaren zouden gaan stijgen. Die stijging is ook bewaarheid. Zelfs vanaf 2016 is die stijging nog groter. Kijk maar naar de kosten voor onderwijshuisvesting. Daarbij genomen de kosten voor energieneutraal. Duurzaam bouwen is voor onze fractie bovenstaande een reële verklaring dat het geraamde bedrag bij de Begroting 2017 onvoldoende is voor de bouw van een sporthal.

Dat maakt dat we nu op een kruispunt staan. Willen we ons maximaal inzetten om de sporthal en de centrumontwikkeling in Emmer-Compascuum te realiseren? Of stopt het hier en gaan we het college vragen een nieuwe aanbesteding te doen? Om daar antwoord op te geven, moeten we ons goed realiseren wat daar dan de consequenties van zijn. Wij zijn er niet van overtuigd dat een nieuwe aanbesteding tot een goedkopere sporthal gaat leiden. Mijn fractie heeft in het land gekeken naar sporthallen die de laatste twee jaar zijn gebouwd en wat daar dan de kosten van waren. We moeten dan ook eerlijk zijn dat het niet veel goedkoper kan. Daarnaast moeten we ons ook afvragen of een nieuwe aanbesteding wederom zal leiden tot een duurzame en energieneutrale sporthal. Voor de PvdA-fractie is duurzaamheid een belangrijk onderdeel van de bouw van deze sporthal. Wij realiseren ons dat dat ook geld kost. Maar daar gaat het niet alleen om. Het gaat er ook over hoe je de gemeente wilt achterlaten voor de generatie na ons.

Een andere overweging is er een van de betrouwbare overheid. In 2016 is aan Emmer-Compascuum beloofd. De Klabbe is sterk verouderd – en dan druk ik me nog voorzichtig uit. Na vijf jaar is Emmer-Compas echt toe aan een nieuwe sporthal.

Tot slot. U mag van de Partij van de Arbeid verwachten dat we weloverwogen besluiten nemen en dat het nemen van besluiten niet alleen gaat over geld. Het gaat ook over het maken van een afweging, waarvan maatschappelijke belangen, gezondheid, gelijke kansen, leefbaarheid en het wekken van ver-

wachtingen onderdeel uitmaken. Op basis van al deze afwegingen is de Partij van de Arbeid voornemens in te stemmen met het voorliggende raadsvoorstel.

De heer Scheltens (VVD): De Partij van de Arbeid haalt twee zaken aan over vooral de hoogte van de bouwkosten, met daarbij het energieneutrale karakter. Door het bezwaar van nummer 2 hebben wij ook de beoordeling van dat proces kunnen zien. We zijn bijvoorbeeld ook dat bij nummer 2, die dus bijna 2,5 miljoen goedkoper is, een betere waardering is bij het minimaliseren van de energie- en exploitatiekosten. Dus uw verhaal dat het allemaal zo duur moet worden, gaat natuurlijk niet op. Want er bestaat dus inderdaad ook de mogelijkheid om het bijna voor de helft van het geld te doen en toch met een hoge waardering bij de minimalisering van de energie- en exploitatiekosten.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ik heb niet een vraag gehoord.

De heer Scheltens (VVD): Ik wil er wel een vraag aan koppelen. Bent u het met de VVD-fractie eens dat er dus ook een goedkopere variant mogelijk is en dat dat dus alleen maar komt door het loslaten van het plafondbedrag?

Mevrouw Louwes (PvdA): Nou, ik vind dat lastig. Een gunningscommissie doet haar werk. Wij gaan ervan uit dat die gunningscommissie echt alle zaken weegt die nodig zijn om tot een goede afweging te komen. Ik vind dat wij daar als fractie niet aan moeten tornen. Want daar hebben we allerlei mensen voor in het gemeentehuis die dat prima kunnen beoordelen. Dus dit is het plan dat wat ons betreft nu voorligt en dit is een plan dat duidelijk is wat mij betreft.

De heer Eggen (D66): De eerste vraag was exact dezelfde als de vraag van meneer Scheltens. Volgens mij is daar niet echt een antwoord op gegeven. Maar daar kan ik ook niets aan doen. Mijn tweede vraag is de volgende. Op gegeven moment is er uitgegaan van 80 procent kwaliteit en 20 procent prijs. Is het dan niet heel erg logisch dat je dan hoog uitkomt? Wat vindt u daarvan? Want 80 procent kwaliteit en 20 procent prijs is een van de criteria. Wat is uw mening daarover?

Mevrouw Louwes (PvdA): Nou, ik kan me er wel iets bij voorstellen dat die afweging is gemaakt, omdat het niet alleen gaat om een sporthal an sich. Ik heb dat in mijn bijdrage ook net aangegeven: het gaat om het totaal. En om dan nog even terug te komen op wat meneer Scheltens net aangaf. Op het moment dat het om kwaliteit gaat, heb je ook met de andere kostprijzen te maken. Dit is een plan dat zich ontwikkelt in het centrum van Emmer-Compascuum. Dus daar mag ook iets qua beeld en qua kwaliteit aan hangen. Ja, dat zal vaak over het algemeen toch duurder zijn dan als je daar inderdaad een soort van ‘fantasieloze’ doos krijgt – zoals ik het in het mailtje heb gelezen dat we van de EOP hebben gekregen. Dus dat begrijp ik heel goed.

De heer Leutscher (LEF!): Twee dingen. Eerst een retorische vraag en dan een inhoudelijke vraag. Wij gaan ervan uit dat mijn college het eens is met het feit dat 2,5 tot 2,9 miljoen veel geld is. Dan is de eigenlijke vraag de volgende. Als je in de situatie komt te staan en je toch even met elkaar verstandig nadenkt om iets toch goedkoper te laten uitvoeren, omdat de financiële middelen beperkt zijn, en je geld zou kunnen besteden aan sociaal cement in plaats van aan stenen, waar kiest de Partij van de Arbeid dan voor? Kiest u voor het sociale cement in de samenleving of kiest u voor de stenen in een gebouw?

Mevrouw Louwes (PvdA): Nou, ik vind dit een vraag die ervan uitgaat dat een keuze altijd zwart-wit is. Dat is volgens mij niet zo. De stenen van een sporthal kunnen ook sociaal cement zijn – om het zo maar te zeggen. Het is een ontmoetingsplaats. Het is een plek waar mensen elkaar kunnen vinden. Er komen woningen bij, het gaat om de leefbaarheid in een dorp. Het gaat om duurzaamheid. Ik heb het aan het eind van mijn verhaal ook gezegd: het gaat om gelijke kansen, om maatschappelijke belangen. Dat is voor de Partij van de Arbeid ook het sociale cement, dat een voortvloeiende is uit de bouw van een dergelijke sporthal in het centrum van een dorp. Sport kan een doel zijn om sociale doelen te bereiken. Zo hebben wij dit plan ook beoordeeld, zoals ik ook aan het eind van mijn verhaal al zei.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Die opmerking van mevrouw Louwes triggert mij wel wat. Want ik vraag me af of mevrouw Louwes het niet met mij eens dat een sporthal, die goedkoper is neergezet, ook voor al die zaken kan zorgen die zij nu zo mooi benoemt. Want als de sporthal de invulling is voor het sociale leven, dan gaat het toch niet om hoe het eruitziet, maar wat de functie is?

Mevrouw Louwes (PvdA): Volgens mij gaat het om een functie die in het centrum van een dorp wordt ontwikkeld. Net als het gaat om een buurthuis of allerlei andere centrumfuncties, gaat het erom hoe het eruitziet, de kwaliteit. Gaat het om wat voor functies een dergelijk gebouw allemaal biedt. In die zin deel ik dus niet uw mening.

De heer Oldenbeuving (CDA): Over de geschiedenis is al een aantal keren gememoreerd – 2016 en 2017. Ik neem u even mee naar oktober 2020: dat is nog maar drie maanden geleden. Toen hebben we als raad op voorstel van het college het bestemmingsplan voor een *‘andere beschikbare locatie’* – want zo stond het indertijd in de motie – vastgesteld. Daar waren we het toen allemaal mee eens. Maar in dat raadsvoorstel stond toen vermeld onder het kopje *‘financiën’*: *‘Ter uitvoering van dit bestemmingsplan zal de gemeente overgaan tot aanbesteding van het gehele project.’* Einde citaat. In de beantwoording in de eerste termijn in de commissie Wonen & Ruimte toen – ik citeer maar even de notulen van de commissie – zegt het college: *‘De aanbesteding loopt. De gemeente werkt aan de uitwerking en de gunning.’* Geen woord over fors hogere budgetten die nodig zijn om dit project gerealiseerd te krijgen. Op z’n zachtst gezegd is dit niet echt hoffelijk naar de raad toe. We hebben in gesprekken binnenskamers overigens voor deze uitdrukking wel andere woorden gebruikt.

Inmiddels is helder geworden dat deze ongetwijfeld prachtige sporthal veel duurder wordt dan we hadden kunnen voorzien of vermoeden. We hadden gerekend met 136.000 euro per jaar gemeentelijke lasten. Het worden er 230.000 euro, bijna een verdubbeling. Om dat af te dekken worden de vrijvallende energielasten van de huidige hal en de jaarlijkse lasten van de gymzaal De Runde ingezet. Dat valt overigens te billijken en past ook wel in de geest van het indertijd genomen besluit. Het gapende gat dat dan nog rest, komt uit het Fonds Dorpen en Wijken: in totaal 30.000 euro jaarlijkse lasten. Als je het zo zegt, dan valt het mee. Maar dat betekent volgens ons wel dat twee derde van dat fonds hiermee wordt gebruikt. Dit beperkt de mogelijkheden om op andere plekken nog iets te doen, wel heel drastisch. Onbeleefd naar andere dorpen en wijken waar ook nog de nodige opgaven liggen te wachten. Eenieder van ons kan ze zo opnoemen.

We hebben als fractie van het CDA daarom nog wel de nodige vragen en twijfels. Door dit besluit te nemen draai je mogelijke toekomstige initiatieven vanuit dorpen en wijken botweg gezegd de nek om. Want je kunt je geld maar één keer uitgeven. Een voeding van dit fonds zit er de komende jaren niet in. Of ziet het college dit anders?

Het tweede is het volgende, even met een schuin oog naar deze financiering kijkend. De energielasten van 13.500 euro worden ingezet. Daarmee financiert je dan de energieneutraliteit van dit gebouw. Omgerekend betekent dit volgens ons een investeringsbudget van afgerond 350.000 euro. Is dat in overeenstemming met de onderverdeling van dit budget? Want hoe is dat budget eigenlijk onder te verdelen? Praten we nu over een sporthal die 3,5 miljoen, met – laten we zeggen – extra kosten voor energieneutraal maken van 1 miljoen en extra kosten van inpassing op de locatie van 1,5 miljoen? Of rekenen we dan te grof? Graag de visie van het college op deze vraag 2.

Hoe leggen we uit dat we het project Emmerhout Energieneutraal opschorten als bezuinigingsmaatregel en we hier extra geld uit het Fonds Dorpen en Wijken steken in het energieneutraal maken van een sporthal? Want ik ga er eerlijk gezegd van uit dat die 3,5 ton niet voldoende is voor het energieneutraal maken. In aansluiting hierop zeggen we nu als raad eigenlijk ook dan dat dit de norm wordt voor alle nieuw te realiseren gemeentelijke gebouwen? Of anders gezegd: gaat het college daar nu voor alle vervolgonwikkelingen van uit? Als dat zo is – we vinden natuurlijk wel dat we klimaatneutraal moeten worden – dan heeft dat nog wel wat consequenties voor alle plannen, denk ik, die nog in ontwikkeling zijn.

In de bespreking in de commissie waren er ook al veel vragen. Het college heeft een aantal van die vragen beantwoord in een afzonderlijke mail aan de raad. Deze mail is toegevoegd aan de stukken in de agenda en is daarmee ook onderwerp van bespreking. Op basis van deze mail onze vervolgvragen. *‘De stand van het Fonds Dorpen en Wijken’*, staat in de mail, *‘is na de voorgestelde onttrekking’*

488.000 euro.' Hoe groot is nou precies die onttrekking? Wij calculeren die op 900.000 euro. Of is dat verkeerd gerekend?

Het tweede punt in die mail is het feit dat het college schrijft: *'Er is gekozen om een integraal plan uit te vragen. Er is een bijzonder ontwerp uitgevraagd.'* Dat klinkt een beetje als 'het is ons overkomen'. Wie heeft daarvoor gekozen? Wie heeft de gunningscriteria vastgesteld? Hoe is die besluitvorming verlopen? En vooral: wanneer? Als we dat helder hebben, kunnen we denk ik ook beter praten over het vervolg.

De heer Scheltens (VVD): Ja, meneer Oldenbeuving had het nog even over het Fonds Dorpen en Wijken. Maar volgens mij zit er ook nog een extra voorwaarde in het Fonds Dorpen en Wijken. Volgens mij moet er ook een cofinanciering plaatsvinden. Bent u met mij eens dat er op deze wijze in ieder geval geen cofinanciering plaatsvindt?

De heer Oldenbeuving (CDA): Nou, dat kan ik niet beoordelen. Want het is een integraal project waarin natuurlijk naast de sporthal natuurlijk ook nog een aantal andere ontwikkelingen zit. Ik denk even aan woningbouw en mogelijk ook winkels. Daar wordt een projectrisico op gelopen – en misschien ook wel winst, dat weet ik niet. Maar dat betekent dus dat je dit project niet kunt zien als een sec alleen maar gemeentelijke investering. Dus in die zin is er sprake van cofinanciering. Alleen, in dit geval is de volgorde wel wat andersom. Normaal gesproken begint het met een particulier initiatief en dan springt de gemeente bij. Ik denk maar even aan het centrumplan in Schoonebeek – om maar wat te noemen. Hier ligt dat andersom. Dus dat verwijt zou u terecht mogen maken.

Mevrouw Kort (PVV): Wij als raad worden gevraagd om akkoord te gaan met de bouw van een nieuwe sporthal en dan met name akkoord te gaan met het verhogen van het bouwbudget van 2,4 miljoen naar bijna 6 miljoen. Een verhoging die veroorzaakt wordt door een bijzondere bouwcombinatie: een sporthal met wonen en werken. Gestegen bouwkosten en een energieneutraal gebouw. De verdubbeling van de kosten wordt verdedigd door te zeggen: ja, het komt op een prominente plek in het centrum. Dan is het aangezicht ook belangrijk en dat mag dan wat kosten – zelfs miljoenen. De wethouder heeft aangegeven dat dit het enige energieneutrale ontwerp is en dat de energielasten nu ingezet kunnen worden ter dekking. Echter, de huidige energiekosten van een sporthal zijn 13.5000 euro per jaar. Als de nieuwe sporthal 40 jaar blijft staan, krijgen we ongeveer 540.000 euro aan energiekosten die uitgespaard worden. Dit verklaart nog steeds niet de verhoging van het budget.

Het college toont zich op dit moment niet echt een betrouwbare partner, moeten wij zeggen. Wij denken even terug aan de discussie tijdens de begrotingsvergadering. Was het niet dat wij zonder ruggespraak met de raad een bedrag van 5 miljoen was vermeld voor de sloop van het Biochron? Ook nu moeten wij concluderen dat in juni 2020 de aanbesteding is gestart en het college besloten heeft om het plafondbedrag los te laten. Volgens ons is die keuze niet aan het college, maar zou het dit aan de raad moeten voorleggen. Aan RTV Drenthe heeft onze collega-oppositiepartij VVD aangegeven dat de gunning van dit project in oktober van het afgelopen jaar is geweest. Dit was dus ook al bekend voor de bespreking van de Begroting. Wij willen graag weten van de wethouder of hij dit verder kan bevestigen.

De wethouder geeft keer op keer aan dat het niet wenselijk is dat er een betonbak van een sporthal wordt gebouwd in het centrum en dat er daarom best wel wat meer betaald mag worden. Het gaat dus allemaal om een centrumlocatie: 'Die mag wat extra kosten, daar hebben we geld voor over.' Maar zou je er dan niet beter voor kunnen kiezen om helemaal geen sporthal in het centrum te bouwen? Dat scheelt enorm veel geld. Deze locatie in het centrum leent zich wat ons betreft beter voor sociale woningbouw of een knarrenhofje met veel groen.

In de commissie zijn ook veel vragen gesteld, maar niet al die vragen zijn beantwoord. Ook wij hebben nog enkele vragen over. Er is toen ook de vraag gesteld wat het zou kosten als de oude sporthal gerenoveerd zou worden. Eventueel zou je ook op het terrein van De Klabbe wellicht een sporthal kunnen realiseren. Dan kunnen de winkels en de woningen alsnog op het huidige terrein gebouwd worden. Ook hebben wij nog de vraag gesteld wat er gebeurt wanneer het bouwbudget wordt overschreden. Voor wie zijn dan die extra kosten? Staat dan de gemeente weer aan de lat? Of is dat voor de projectontwikkelaar? Wij wachten graag de beantwoording af.

De heer Scheltens (VVD): Voor ons ligt het raadsvoorstel over de financiering van de sporthal in Emmer-Compasuum. Na de commissievergadering, waarin door diverse fracties vragen zijn gesteld, heeft de gemeenteraad pas afgelopen maandag een brief ontvangen van de wethouder, met daarna nog een brief van de voorzitter van Dorpsbelangen Emmer-Compasuum. Over de laatste brief: de VVD-fractie vindt ook dat Emmer-Compasuum recht heeft op een mooie nieuwe sporthal in het centrum. Ik denk dat over dit punt eigenlijk geen enkel misverstand bestaat. Niet in de gemeenteraad, bij bijna geen enkele fractie.

Het gaat wel om de manier waarop en hoe de gemeenteraad in het hele proces is meegenomen. Of beter gezegd: erbuiten is gelaten. Als eerste is daar het loslaten van het zogenaamde plafondbedrag. De aanbesteding is gedaan onder de noemer 'economisch meest voordelig'. Maar wat betekent dat als de prijs bijna geen invloed heeft? Want het lijkt er namelijk op dat indien de prijs van het winnende ontwerp 15 miljoen was geweest, het plan ook had gewonnen op punten. Een zorgelijke constatering voor toekomstige aanbestedingen.

Dan terug naar het loslaten van het plafondbedrag. Dat loslaten werkt dus kostenverhogend. Daarmee wist het college, in casu de wethouder, dat de in de Begroting opgenomen dekking onvoldoende was voor het gegunde voorstel. Dat betekent dat de wethouder ons vroegtijdig had moeten informeren, omdat dit van invloed is op de komende Begroting. Het was ook al bekend bij de vaststelling van het bestemmingsplan in de raad van oktober vorig jaar. Maar geen woord hierover van de wethouder. Het was zeker ook al bekend bij de vaststelling van de Begroting 2021. Daarmee had het ook al opgenomen moeten worden in die Begroting.

Kortom, er zijn diverse momenten geweest om de raad in te lichten en bij te praten. Maar dat is niet gebeurd. De reden hiervoor is ook niet in de antwoordmail van afgelopen maandag opgenomen. En ook geen excuus aan de gemeenteraad dat dit had moeten. De VVD wil weten of over het loslaten van het plafondbedrag een collegebesluit is genomen of dat het een zelfstandig besluit is geweest van de wethouder.

Dan naar de beantwoording op de vragen over de annuïteit en de 50-jaarstermijn. De VVD is het met de uitleg oneens. Ja, een gedeelte van de installatie wordt afgeschreven voor een periode van korter dan 40 jaar. Gezien de economische levensduur is dat ook passend en conform het activabeleid. Maar in ons activabeleid zijn maar twee soorten gebouwen die voor een 50-jarige afschrijvingstermijn in aanmerking komen, te weten woonwageningen en scholen. Een sporthal, hoe mooi en bijzonder ook, is daar geen uitzondering op. Maar ook de gekozen annuïteit is niet conform het activabeleid. Er moet te allen tijde expliciet en gemotiveerd worden aangevraagd en ook dat is niet gebeurd. Het antwoord in de mail is niet expliciet. En ten tweede: het raadsvoorstel is ook niet aangepast. De in de antwoordmail beschreven uitzondering dat annuïteit geschikt is voor objecten waar huur uit wordt ontvangen, is geen expliciete motivatie. Sterker, het genoemde argument komt niet overeen met ons activabeleid. Want daar staat namelijk: *'De huurprijs voor objecten hangt samen met de voor het object te maken kosten.'* Als voorbeeld worden genoemd: parkeergarages, huurwoningen en erfpachtgronden. Maar een sporthal is dat zeker niet.

De VVD is kort samengevat bijzonder ontevreden over de opzet van het raadsvoorstel. Ten eerste over het niet en te laat informeren van de gemeenteraad, ten tweede of er wel of niet een collegebesluit aan ten grondslag ligt en ten derde over de zwakke dekking en de onjuiste informatie hierover. De VVD vindt dan ook dat het voorstel weer teruggenomen moet worden en beter voorbereid en gemotiveerd voorgelegd moet worden aan de gemeenteraad. Daarbij moet wat ons betreft de financiering conform het activabeleid worden opgesteld. Dus met een lineaire afschrijving en een maximale termijn van 40 jaar voor het bouwwerk. Dat kan alleen indien de aanneemsom lager is dan de huidige.

Afrondend gunnen wij Emmer-Compasuum een prachtige sporthal en een vernieuwd centrum. Maar wij gunnen ook alle inwoners van de gemeente Emmen een goede en gezonde financiële huishouding. De VVD vindt het onverantwoord om de volgende generatie op te zadelen met een fout van deze wethouder.

De heer Oldenbeuving (CDA): Ik deel wel een groot aantal vragen van de heer Scheltens. Als hij geluisterd heeft, hebben wij dat wederzijds gedaan. Hij maakte terloops even een opmerking. Ik kan me er wel iets bij voorstellen in de zin van een waarschuwing. Maar de dekking zoals die nu voorligt, past – hoe raar het ook klinkt – wel binnen de Begroting. Met andere woorden: er was voor het najaar geen begrotingswijziging nodig. Ik kan me wel voorstellen dat een waarschuwing op haar plek was

geweest. Maar ik meende de heer Scheltens te horen beweren dat dat in de Begroting had moeten worden opgenomen. Dat kan ik niet helemaal rijmen.

De heer Scheltens (VVD): Nou, dat is niet zo moeilijk. Want als je het conform ons activabeleid doet en gewoon de 40-jarige termijn neemt en de lineaire aflossing, dan kun je met deze dekking dus niet uit de voeten en heb je een tekort. Dus zul je meer geld moeten reserveren. Daar zal dan inderdaad wel iets meer voor nodig zijn en waarschijnlijk een andere dekking dan het Fonds Dorpen en Wijken, exploitatiekosten en wat er nu genoemd wordt.

De heer Oldenbeuving (CDA): Ja, dat begrijp ik. Dan kom ik terecht in de conclusie waar ooit mijn colleges economie over gingen: 'Ik heb altijd gelijk als u mijn premisses aanvaardt.' Met andere woorden: als u het inderdaad met deze dekking niet eens bent, dan is het logisch dat die in de Begroting had moeten. Maar dan gaan we het hebben over de dekking en niet meer over de Begroting.

De heer Scheltens (VVD): Maar je kunt het wel niet eens zijn met de dekking. Ik ben het met de dekking verder wel eens. Maar als wij ons eigen activabeleid, door de gemeenteraad vastgesteld, gaan wijzigen, dan heeft dat niet met de dekking te maken, maar wel iets met het vastgestelde beleid. Volgens mij hebben wij in de kaderstellende rol dit activabeleid vastgesteld. Nu hebben we onze controlerende rol en dat oefen ik op deze manier uit. Dan kom ik tot die conclusie dat de dekking te laag is.

De heer Oldenbeuving (CDA): Als het mag, nog even heel kort. Dat betekent in feite gewoon op dit moment een vraag aan het college om nadere toelichting te geven waarom het vindt dat deze dekking dan wel past in het activabeleid.

De voorzitter: Ja. Ik neem aan dat de wethouder ook meeluistert.

Mevrouw Hoogeveen (D66): D66 gunt Emmer-Compasuum een mooie sporthal. Wij vonden het daarom prima dat in juni 2015 het college de motie om te komen met een plan van aanpak betreffende de renovatie van sporthal De Klabbe, met daarbij een kostenraming, had overgenomen. Een jaar later, in juni 2016, wordt de motie 'Nieuwbouw sporthal De Klabbe' met name door Wakker Emmen ingediend en aangenomen. Tijdens de begrotingsbehandeling in november 2016 wordt de uitzetting van lasten van 145.000 euro gemeld. Dan volgt er begin 2018 een brief over de locatiekeuze. Die geeft aan dat het de locatie De Abeln wordt. Maar deze keuze was geen onderdeel van de geschetste scenario's zoals die in 2017, toen nog door wethouder Arends, zijn voorgelegd. Dat heeft financiële consequenties. Nieuwbouw op locatie terrein Abeln betekent een extra investering van circa 600.000 euro. Dat is een bedrag van 24.000 euro per jaar als extra jaarlijkse last. Vervolgens hebben wij in oktober 2020 het bestemmingsplan 'Emmer-Compasuum tussen Spindel en Hoofdkanaal W.Z.' goedgekeurd – de heer Oldenbeuving refereerde daar ook al even aan.

Dan wordt ons nu gevraagd om over te gaan tot de bouw van de sporthal in combinatie met woningen plus centrumvoorzieningen in Emmer-Compasuum en voor de bouw van de sporthal een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van bijna 6 miljoen euro. De raad heeft voor de bouw van de sporthal een krediet beschikbaar gesteld en dit is in de Begroting opgenomen. Maar voor dit plan is nog eens een aanvullend krediet nodig met een bijbehorende kapitaallast van 77.500 euro extra. Dit voor een nieuwe sporthal in een gemeente waar wij op de 47ste plaats komen als het gaat om sportparticipatie.

Wij vragen het volgende aan de coalitiepartijen. Wakker Emmen, u had aangegeven bij de motie in 2016 – ik heb de vraag al gesteld – dat de sporthal sober moest worden. Is dit uw idee van soberheid? PvdA, gaat u als sociale partij echt kiezen voor stenen en ten koste van de zwakkeren in deze gemeente? En CDA, laat u zich onder druk zetten door een wethouder die veel te grote beloftes doet aan onze inwoners? Immers, dit schitterende plan is al gepresenteerd.

D66 is tegen en wel om de volgende redenen. 1) Wij vinden het niet verantwoord om jaarlijks 213.500 euro te financieren voor deze sporthal, terwijl wij moeten bezuinigen op investeringen in mensen – voor 12 miljoen. 2) Het verschil met 2016, van zo'n 2,8 miljoen, tussen het nu bijna 6 miljoen voor dit plan is veel te groot. De dekkingsvoorstellen uit het Fonds Dorpen en Wijken en uit toekomstige huurinkomsten en de afwijkende afschrijvingstermijnen vindt D66 een te wankele basis en een verkeerde structurele onttrekking. Of beter gezegd: een gekunsteld en bij elkaar geschraapt financieel voorstel.

3) Omdat eerdere aanbieders hebben aangetoond dat je een keurige maar soberdere sporthal kunt bouwen voor bijna 3 miljoen minder. 4) Nieuw te bouwen winkels achten wij niet meer verantwoord. Wij willen namelijk niet meer bouwen voor leegstand. 5) En tot slot de vijfde en laatste reden: de wethouder had ons veel, veel eerder, al dan niet vertrouwelijk, moeten informeren over de nieuwe aanbestedingsprocedure, het loslaten van het plafondbedrag en het presenteren van deze plannen. Wij betreuren dit dan ook zeer. D66 wil de Rekenkamer de suggestie meegeven om de hele gang van zaken vanaf 2015 tot en met de aanbesteding eens te onderzoeken.

Wij gunnen Emmer-Compasuum echt wel een nieuwe sporthal. Maar niet op deze wijze en zeker niet tegen deze prijs.

De heer Oldenbeuving (CDA): Mevrouw Hoogeveen heeft drie vragen gesteld, waarvan er een aan de CDA-fractie was gericht. Volgens mij was de vraag – ik herhaal hem maar even, het is al een tijdje geleden – of wij ons onder druk laten zetten door een wethouder. Nee, dat doen we niet. We zijn een raad, we zijn het hoogste orgaan in deze gemeente. Het is andersom: wij zullen ons een oordeel moeten vormen over hetgeen bij ons voorligt en of we daarmee al dan niet kunnen instemmen. Als u zegt dat u zich onder druk voelt gezegd vanwege het proces, dan heb ik daar wel gedachten bij. Maar dat is straks aan het college, denk ik, om dat te beantwoorden.

Mevrouw Louwes (PvdA): De Partij van de Arbeid-fractie werd net ook aangesproken. Ik denk dat de vraag net al aan bod is geweest, maar ik wilde er toch even op reageren. Volgens mij hebt u dat antwoord via een andere weg net al gehad.

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): Er werd een duidelijke vraag aan ons gesteld. Ik heb de motie er even bijgepakt. Die werd daarnet ook al even aangehaald. In de motie zelf staat niet over sober. In de motie staat wel dat een andere locatie ook een optie zou mogen zijn. Het is een andere locatie geworden. Het is een andere invulling geworden van het centrum. En is dit sober? Nou, het is een andere manier van invullen. Niet per se sober, maar wel in deze tijdsgeest.

Mevrouw Hoogeveen (D66): Allereerst even richting Wakker Emmen: ik heb ook niet gezegd dat dat sobere in de motie stond, maar dat bij het indienen van de motie in de handelingen of notulen van de raad stond dat Wakker Emmen erbij had aangegeven dat het sober moest. Dus dat even richting Wakker Emmen.

Richting PvdA: ik vind het heel jammer dat naar een eerder antwoord wordt gerefereerd en u geen antwoord meer geeft. Wij hebben ook weleens schouder en schouder gestaan en gevochten voor 10.000 euro voor het behoud van Opstee of het openhouden van fietsenkelders en noem maar op.

En richting het CDA: dan hebben we misschien een verkeerde vertaling gemaakt of het verkeerd gelezen in de krant. Want in de krant stond toch wel dat u zich enigszins onder druk gezet voelt door dit plan, omdat het al gepresenteerd was aan de inwoners en u de inwoners van Emmer-Compasuum natuurlijk niet teleur wilt stellen.

De heer Oldenbeuving (CDA): Ja, wat in de krant staat, is niet relevant. Maar relevant is wat hier gezegd wordt. Het is wat anders als u zegt – daar delen we de mening met elkaar, denk ik, want dat is ook de vraag die we stellen – dat op het moment dat je dit proces ingaat zonder er vooraf met de raad over te overleggen, wij daar de nodige kritische kanttekeningen bij hebben. Die hebben we ook gemaakt in eerste termijn. We zijn ook benieuwd naar de antwoorden daarop. Maar conclusie was: laat u zich onder druk zetten? Nee, we laten ons niet onder druk zetten.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ik moet toch nog even reageren op mevrouw Hoogeveen. Samen strijden lijkt me altijd een goed idee. Want daar zijn wij ook voor, zeker voor het sociale. Daarom vind ik het ook jammer dat een sporthal wordt gezien als een bak met stenen. Wij zien een sporthal echt als een functie zoals ik dat net ook al eerder heb aangegeven, waarbij je sociale doelen kunt verwezenlijken, waarbij het gaat om veel meer dan alleen een doos in het centrum. Waarbij het echt gaat om een plek van ontmoeting, waarbij het gaat om gezondheid. Dan gaat het veel verder dan een doos met stenen.

Mevrouw Hoogeveen (D66): Ja, helemaal eens. Maar dat maakt eigenlijk de fysieke omgeving dus wat minder relevant en reden te meer om te pleiten voor een wat goedkopere oplossing.

Mevrouw Kort (PVV): Ik heb feitelijk misschien even een soort van bijval voor mevrouw Hoogeveen, ook bij het ‘onder druk zetten’, zoals zij dat dan noemt naar de heer Oldenbeuving van het CDA. In de commissie heeft hij wel degelijk aangegeven dat wij aan het eind van de tijdlijn ‘ja’ of ‘nee’ mogen zeggen. Ja, dat kun je ook anders formuleren door te zeggen dat we ons voor het blok voelen gezet. We mogen alleen nog ‘ja’ of ‘nee’ zeggen of tekenen bij het kruisje. In dat verband snap ik heel goed de opmerking van mevrouw Hoogeveen. Zo is het ook bij ons overgekomen.

De heer Huttinga (ChristenUnie): De bouw van een nieuwe sporthal in Emmer-Compascuum is een lang en, kijkend naar alles wat er is gepasseerd, ook wel een vreemd lopend dossier. Het voorlopige slotakkoord dat we vanavond bespreken, is wel het vreemdste – zonet het meest bizarre. Dat verdient dit dossier en Emmer-Compascuum en omstreken al helemaal niet. Het komen tot effectuering van het plan is door tijd en veel gedoe onderweg ten aanzien van locatie en planvorming intussen met name voor Emmer-Compascuum een urgente zaak geworden.

Tja, en toen kwam de aanbesteding. Die bleek op basis van het gewenste plan voor hetgeen de raad aan financieel kader had gesteld, niet te kunnen. Wat doe je dan als wethouder? Dan ga je naar de raad en meld je wat er aan de hand is en geef je alternatieven aan hoe het verder zou kunnen lopen. En, om dan nog even op mevrouw Van der Ham in te gaan, dat laat je niet blijken door ergens een briefje eind november te laten zien – waar ook nog eens een titel boven staat die niet meteen tot alarmbellen zou kunnen leiden. Maar goed.

Nee, er is zelfstandig besloten dat het beschikbaar gestelde plafondbedrag losgelaten wordt. Maar wie gaat er in dit huis primair over het geld? Dat is de gemeenteraad. En die werd niet geïnformeerd. Nee, er werd gewoon verder gewerkt, zonder plafond kennelijk, en er kwam een aanbestedingswinnaar uit de bus die voor maar liefst ruim het dubbele bedrag de ontwikkeling zou gaan realiseren. Kwaliteitsaspecten voerden daarbij de boventoon en het moet gezegd – dat is niet onbelangrijk – op zo’n in het oog springende en belangrijke locatie. Kwaliteit kost geld: dat beseft iedereen. Maar dat het hele proces ruim een half jaar voort zou gaan zonder dat ook maar een enkel signaal aan de raad werd afgegeven over de financiële problematiek? Ja, dat nu eerst in januari 2021 voor de raad duidelijk is gemaakt dat we enorm veel dieper in de buidel zullen moeten tasten om het voorliggende plan te kunnen realiseren, is toch te zot voor woorden? Zo zijn wij als gemeenteraad compleet voor het blok gezet. Het plan ziet er goed uit voor de beoogde locatie en dat is belangrijk. Maar het financiële plaatje dat erbij hoort zo laat en op de het in het stuk gepresenteerde wijze met de raad delen, is sollen met de grondbeginselen van de lokale democratie: het tijdig en actief informeren, een brengplicht voor de wethouder c.q. voor het college, bij afwijking van de kaders en het te allen tijde respecteren van de spelregels rond het budgetrecht van de raad. Op grond hiervan verdient het plan een ‘nee’ van deze raad.

Maar willen wij dat Emmer-Compascuum en omstreken aandoen? Het is helaas door het nalaten te handelen en te informeren door de verantwoordelijke wethouder een ware geestelijke en verstandelijke worsteling geworden voor ons allen. Op deze manier is het dilemma gecreëerd dat nooit op deze wijze had mogen ontstaan. Ten diepste is het een verantwoord positief besluit kunnen nemen zo vrijwel onmogelijk geworden. Daar komt nog bij dat de nadere onderbouwing van de opzet van de financiering, die afwijkt van de afspraken in de Nota Activabeleid en die eerst na de commissiebehandeling is nagezonden, er in onze ogen een van de categorie ‘er met de haren bijgesleept’ en te laat. En waar het dichtgeredeneerd moest worden, blijft het kieren. Wanneer we de vraag er niet over hadden gesteld, had het college het mooi laten rusten, zo lijkt het. Het is een financieringsopzet voor iets prijzigs, maar wel uit armoede en verlegenheid. Geef dat nu maar gewoon toe.

Onze fractie kan op dit moment geen besluit nemen over voorliggend stuk. Onze worsteling is nog niet ten einde. Wij dagen het college c.q. de verantwoordelijke wethouder uit om iets zodanigs overtuigends toe te voegen aan hetgeen wij tot nu toe hebben kunnen meenemen in onze overwegingen en afwegingen, om daardoor alsnog een dreigend ‘tegen’ te laten omslaan in ‘voor’. Want dat gunnen wij Emmer-Compascuum van harte.

De heer Kuiper (SP): Een nieuwe sporthal: een langgekoesterde wens voor vele inwoners van Emmer-Compascuum en omstreken. Ook voor de SP. Er is een wensenlijst qua voorzieningenniveau met

bijbehorend budget vastgesteld. De nieuwe locatie is bekend, de vlag kan uit. Dus: bouwen maar. Zo zou het toch moeten zijn? De SP is duidelijk: wij willen dat Emmer-Compasuum een goede passende sporthal krijgt waar de hele omgeving heel lang plezier aan kan beleven. Dit moet tegen een scherpe realistische kostprijs. Als dat 5,9 miljoen is en daardoor het budget omhoog moet, dan moeten we het daar met elkaar over hebben.

Maar we zitten nu in een situatie dat de wethouder erin geslaagd is om vrijwel iedereen tegen zich in het harnas te jagen. Hoe is dat is vredesnaam mogelijk? Waarom is de raad niet echt meegenomen in dit traject? Waarom zijn we niet gevraagd om iets te vinden van het loslaten van het plafondbedrag? In oktober is de gunning afgerond. Waarom komt de meerprijs dan nu pas op tafel? Waarom geeft de wethouder in zijn reactie telkens aan dat er geen biedingen waren en hij daarom besloot het plafond los te laten, terwijl hij moet ingaan op de vraag waarom hij de raad volledig in het ongewisse heeft gelaten? De raad gaat over het geld. Het budget moet omhoog. Dan is de volgende stap toch niet zo moeilijk? Dan leg je het probleem voor aan de raad en die vindt daar dan wat van. Waarom heeft hij dit niet gedaan? Minachting van de raad is een heel zware uitspraak. Daar zijn we dan ook voorzichtig mee. Maar het lijkt mij er wel verdacht veel op. En er zijn wel wethouders voor minder dan dit weggestuurd.

Het wordt lastig om het doel, een sporthal voor Emmer-Compas, en de procedure los te laten van elkaar. De SP wacht de reactie van het college af voordat we een definitief standpunt innemen. Het lijkt ons echter wel raadzaam om het besluit niet vanavond, maar eventueel een herzien voorstel in een volgende vergadering.

De heer Leutscher (LEF!): Ook de LEF!-fractie kan stellen dat Emmer-Compasuum een mooie sporthal verdient. Dat is niet de kern van de discussie. Maar het is natuurlijk wel hoe je als gemeenteraad in je toetsende, besluitvormende, kaderstellende en budgetrecht rol omgaat met dit soort vraagstukken. Als we nou geld genoeg hadden als gemeente, was dit geen enkel probleem geweest. Dan had je misschien je hand over het hart gestreken en gezegd: nou, vooruit dan maar.

Maar laten we teruggaan naar de commissievergadering en gehoord hebbende de wethouder die de argumentatie opnoemde wat ertoe leidde waarom het budget overschreden zou moeten worden. Dat was onder andere de bijzondere bouw, dat waren de algemene kostenstijgingen, dat was het energie-neutraal willen bouwen en ook de loop van het traject was wat dit met zich meebracht. Dat kan. Je mag je argumenten inbrengen. Maar als je bestuurder bent van een gemeente die ook financiële problemen heeft en waar het geld niet in overvloed is, had je iets daartegenover moeten zetten. Wat is de financiële situatie van de gemeente? Wat is de financiële toekomst van de gemeente? Hoe gaan wij om met de balans tussen stenen en het sociaal cement? Wat ons zeer teleurstelde, is dat de wethouder zich nogal beriep op de adviezen die hij kreeg van externe deskundigen. Maar let wel: externe deskundigen, hoe deskundig ook, geven adviezen. Als politiek bestuurder ben je altijd zelf verantwoordelijk voor de keuzes die je maakt en ook wat je doet met de adviezen van deskundigen. Daar begint eigenlijk het principe te werken van dat de wethouder op dat moment ook het Fingerspitzengefühl had moeten hebben en had moeten weten van onze financiële situatie, geconfronteerd met deze overschrijding en meer benodigde financiële middelen. Is het dan wijs of niet wijs is om het door te zetten? Is het geld ervoor of is het geld er niet voor? En wie beslist in feite over het geld? Want ook als lid van het college ben je niet het hoogste orgaan en is het de gemeenteraad waarbij je op de deur moet kloppen als je meer geld nodig hebt om ambities bij te stellen en plannen aan te passen. Dat heeft hij niet gedaan. Dat kan het twee dingen inhouden. Of bij hem ontbreekt dat Fingerspitzengefühl of hij bruuskeert de gemeenteraad. Een van beide. Er zit niets tussenin. Daar horen we graag iets van straks van de wethouder, hoe hij op dat moment dat proces en die fase heeft beleefd, welke afwegingen er zijn gemaakt en op welke wijze daar binnen het college over is gesproken.

Ik zei het feitelijk vanavond wat eerder is genoemd, namelijk dat je hier de trias politica raakt. Daar zit ook wel de irritatie bij de LEF!-fractie. We voelen ons niet serieus genomen door op zo late wijze geconfronteerd te worden met zo'n kostenoverschrijding. Je had van de wethouder of van het college mogen verwachten om de raad eerder te informeren. Dat zeggen niet alleen wet- en regelgeving, dat zeggen ook gewoon normen en waarden. Dat had je moeten aanvoelen, dat had je moeten begrijpen. Daar komt bij: op zoek gaan naar alternatieven, die zijn er ook. Die kennen we in de gemeente. Ook rond het zwembad hebben we andere keuzes gemaakt omdat de financiële middelen beperkt waren. Dan moet je nadenken over alternatieven. Wat niet linksom kan, moet dan maar rechtsom. Dan is

2,9 miljoen heel veel geld. Ook als je het uitsmeert over heel veel jaren en zeker ook als we met elkaar nog steeds weer de discussie voeren over of wij het geld in stenen stoppen of in het sociaal cement. Wat ons betreft krijgt het college of de wethouder van de raad de opdracht om het huiswerk over te doen, opnieuw te kijken naar alternatieven binnen een strakker financieel kader.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Het nodige is al gezegd. GroenLinks kan zich aansluiten bij hoe verschillende fracties het verwoord hebben: wij voelen ons voor het blok gezet. GroenLinks is teleurgesteld in deze gang van zaken. Het is al door de andere fracties genoemd: ook wij gunnen inderdaad natuurlijk Emmer-Compascuum een goede sporthal. Een plek waar je elkaar kunt ontmoeten voor beweging en gelijke kansen. Maar voor deze prijs? Nee, dat kan op dit moment niet. Wij vragen ons af waar de realiteitszin is van dit college. We hebben het in november gezien bij het Biochron met de investering van vele miljoenen. We zien het nu weer, waarbij de raad gevraagd wordt om vele miljoenen extra te investeren, terwijl er op alle andere vlakken zoveel bezuinigd wordt. Met een voorschot op de commissie van volgende week: het mantelzorgcompliment dat nu nog maar 50 euro is. Vinden wij dat te verkopen aan onze inwoners? Nee, dat kan niet.

Verder is er al gesproken over de gunningscommissie. Een gunningscommissie met deskundigen die aan het werk gaan met de aanwijzingen van dit college. Dit college geeft het puntensysteem mee waar de gunningscommissie alles op beoordeelt. Dus om het helemaal daarvan af te laten hangen en te zeggen: 'ja, dat is de beoordeling', dat vinden wij wat makkelijk gezegd. Want het college zit aan het stuur. Het college bedient de instrumenten. En het college had beter moeten weten.

Wij denken inderdaad dat je moet investeren in het sociaal cement. Investeer al die miljoenen. Investeer ze in verenigingen: zij zijn de drijvende kracht in een dorp en niet een gebouw. Natuurlijk, esthetisch moet het er goed uitzien. Maar dat kan ook voor minder. Duurzaamheid is iets wat volgens mij voor de bouw van alle panden moet gelden, of het nou om particuliere woningbouw gaat, of om bedrijfspanden of sporthallen. Dus ook daaraan ligt het niet.

Zoals het plan nu voorligt, zal GroenLinks er helaas niet mee kunnen instemmen. Dat vinden wij jammer. Want ook wij hadden Emmer-Compascuum een mooie sporthal gegund. Net als alle andere dorpen en wijken het verdienen dat er goede initiatieven kunnen worden beloond en dat die kunnen worden uitgevoerd.

De heer Grethe (50PLUS): Er is al enorm veel gezegd door iedereen, waar ik mij ook zeker in kan vinden. Ik zal ook mijn eigen verhaaltje even houden.

De fractie van 50PLUS vindt dat Emmer-Compas recht heeft op een mooie sporthal en woningen, met een uitstraling waarbij de inwoners van Emmer-Compas zich thuis kunnen voelen. Alleen, wij hebben van het bouwbedrijf dat zich ook had ingeschreven, het schetsontwerp ontvangen van de sporthal en woningen. Wij mij opviel, was dat ook een mooie sporthal met woningen kan worden, die dan gebouwd kan worden voor 2,9 miljoen in plaats van de 5,9 miljoen die door het college wordt voorgesteld, wat een verschil van 3 miljoen positief zal opleveren. De vraag van 50PLUS is ook hoe we dit plan kunnen goedkeuren in deze tijd van bezuinigingen, waardoor onder andere de gemeentewinkels in de buitendorpen moesten worden gesloten. En waarom is de gemeenteraad niet meegenomen door de wethouder in het besluit om het plafondbedrag te verhogen, wat in principe wel had moeten gebeuren?

De fractie van 50PLUS vindt daarom dat de wethouder terug zal moeten naar de tekentafel om dit plan alsnog te herzien. De fractie van 5PLUS zal het plan van het college niet steunen.

Reactie college

De heer Van der Weide (wethouder): Ik zal mijn beantwoording opdelen in een tweetal zaken over inhoud en proces en ik wil graag met het laatste beginnen.

Want een aantal van u maakt terecht kritische opmerkingen als het gaat over het proces. Ik wil daar ook niet omheen draaien, want ik heb dat niet goed gedaan. Ik heb in de commissie ook gezegd dat het beter was geweest om een moment te zoeken om u op de hoogte te brengen. Ik wil daar niet voor weglopen en mijn verontschuldigen in uw richting aanbieden. Dat proces had niet zo moeten lopen en dat had ook niet zo moeten gemoeten.

Ik wil u wel inzicht geven in de achtergronden van de keuzes die zijn gemaakt in het proces. Want een aantal van u refereert er ook aan dat het vertrekpunt het krediet is geweest dat door u beschikbaar is

gesteld. Maar dat was 2,8 miljoen. Dat is indertijd in 2016 geraamd. Toen hadden we de locatiekeuze nog niet gemaakt, laat staan dat het plan nog niet uitontwikkeld. De bouwkosten zijn de afgelopen vier, vijf jaar ook fors gestegen. En als het gaat om de eisen rondom duurzaamheid, dan zijn die ook strenger geworden. Dat zien we ook terug in de bouwpreizen. Wij hadden bij aanvang van de aanbesteding ook twijfel of dit wel voldoende zou zijn. Daarom hebben we ook een marktconsultatie gehouden om te zien of voor deze bijzondere bouwcombinatie van sporthal en de verplichting om ook woningen of winkels te bouwen aan de voorkant, een markt was. Uit die marktconsultatie kwam naar voren dat het zou kunnen. Maar het krediet was krap. Op basis daarvan hebben wij in ieder geval besloten om de aanbesteding te starten. Daarbij is het denk ik goed om op te merken dat het krediet, de 2,8 miljoen, een uitsluitingscriterium was. Dus inschrijven boven dat bedrag zou betekenen dat zo'n partij niet meedoet en dat de bieding ongeldig zou zijn. Gaandeweg de aanbestedingsprocedure gaven de partijen aan dat het krediet onvoldoende zou zijn. Dat betekent dat we dus geen geldige inschrijvingen zouden krijgen. We zien dat terug in de combinatie met de stijging van bouwkosten, duurzaamheidseisen en de bijzondere locatie én dat het krediet te algemeen geraamd was. Dat was op dat moment de oorzaak dat wij het plan niet zo zouden kunnen ontwikkelen voor het bedrag dat wij daarbij voor ogen hadden.

Toen hebben we de keuze gemaakt om dat uitsluitingscriterium, die 2,8 miljoen, te laten vervallen. Dus dat partijen ook zouden mogen inschrijven voor een hogere prijs. Ja, en over het maken van deze keuze had ik u moeten informeren en betrekken. Nogmaals, dat heb ik niet goed gedaan en dat trek ik mijzelf ook aan. Een aantal van u stelt de vraag of dat een collegebesluit is geweest. Daar heeft geen collegebesluit onder gelegen, want ik heb de afgelopen week ook eens even nagedacht hoe wij in de regel omgaan met aanbestedingen. Mijn conclusie is dat we daar geen eenduidige regel over hebben vastgesteld wanneer een stap in een aanbesteding wel in het college komt en wanneer niet. Dat is voor mij ook zeker een leerpunt en een evaluatiepunt dat we met elkaar moeten oppakken om dat rondom aanbestedingen beter in de procedure te brengen.

Een aantal van u heeft ook de vraag gesteld waarom er dan toch hogere biedingen werden toegestaan. Ik heb daar in de commissie ook al iets over gezegd. Maar het lijkt me goed om daar hier toch nog even op in te zoomen. Als ik dat samenvat, is de grondslag voor het besluit geweest om de procedure niet halverwege af te breken en die wel af te maken, zodat er concrete plannen zouden kunnen worden ingediend inclusief de prijs. Daarbij is het denk ik ook goed op te merken dat er geen verplichting was voor het gunnen. Uiteindelijk hebben wij die gunning, die op 4 november is geweest, gedaan onder voorbehoud van financiering.

Ten tijde van dat wij het plafond hebben losgelaten, speelde ook mee dat het ook wel heel lastig was om in te schatten wat het juiste bedrag dan zou zijn, gezien ook de bijzondere combinatie om te ontwikkelen op deze locatie. Daarbij was het dilemma dat als je een nieuw prijsplafond vaststelt dat te hoog is, dat prijsopdrijvend zou kunnen werken. Stel je het prijsplafond te laag vast, dan heeft dat een omgekeerde werking en zou dat leiden tot geen inschrijvingen.

Een andere wil ik ook nog even benoemen. Een aantal van u noemt de kapitaallast. Dat was 2016 en 2017. Dat was ook met een andere rentestand dan vandaag de dag. Dus als je dan kijkt naar de kapitaallast en je zou dat doen tegen een lagere rentelast, dan zou dat ook financieel gezien nog ruimte geven richting de toekomst. Dus dat was ook eentje die ik in het achterhoofd had om in ieder geval de aanbestedingsprocedure te willen afmaken.

Een aantal van u maakt ook de vergelijking met een soberder plan of een goedkoper plan. Een aantal van u maakt daarbij ook de vergelijking tussen het plan dat vanavond voor ons ligt en het plan van een andere bouwer die zich rechtstreeks heeft gewend tot de gemeenteraad. Ik wil in ieder geval opmerken dat een beoordelingscommissie onafhankelijk de plannen beoordeelt. Er is een aanbestedingsleidraad en die is van tevoren bekend, zodat partijen ook weten hoe de punten kunnen worden verdiend. Op basis daarvan is er een ranking gekomen en daarvan heeft het plan van Jansman Bouw uiteindelijk het hoogste gescoord.

Het CDA vraagt wat dan het effect is van energieneutraal bouwen op zo'n plan. Dat is lastig om aan te geven. Dat heeft eigenlijk te maken met hoe een gebouw ontworpen wordt. Want een energieneutraal gebouw vergt een heel ander ontwerp. Denk bijvoorbeeld aan compact bouwen om bepaalde installaties tot hun recht te laten komen en om isolatiewaarden te halen. Maar als je daar dus een indicatie van 10 procent op loslaat, dan krijg je al wel een aardig idee wat dat doet met de prijs. Ik heb ook nagevraagd waar je dan bijvoorbeeld aan kunt denken. Want dit plan gaat bijvoorbeeld uit van een WKO-

installatie. Als je dat niet zou doen, dan heb je al 220.000 euro bespaard. Dat zijn allemaal mogelijkheden en opties die een partij biedt en waarop ook wordt ingeschreven. Daar kunnen de punten ook voor worden verdiend.

Een aantal van u vraagt of wij dit eigenlijk wel kunnen betalen in deze tijd. De vraag die daarbij hoort, is ook: hebben we het ervoor over? Daar hebben we het in het college natuurlijk ook met elkaar over gehad. Die vraag hebben wij ook beantwoord. Daarbij hebben we met name gekeken naar de dekking. Uiteindelijk hebben we gezegd: laten we die aanbestedingsprocedure gaan afronden. Dan kennen we het plan, dan weten we ook het prijskaartje. Dan kunnen we ook kijken of dit te dekken is. En wat voor ons als college wel de doorslag heeft gegeven, is dat het past binnen de Begroting. Dat de dekkingmiddelen die worden opgevoerd, ook passend zijn binnen de Begroting. Met andere woorden: het is geen uitzetting van lasten en we leggen ook geen claim op de Kadernota en Begroting, zodat we ook niet meteen met een achterstand gaan beginnen richting de komende Kadernota en Begroting.

Een aantal u geeft aan dat men het geld liever anders uitgeeft. Nou, dat is denk ik ook de politieke afweging die vanavond gemaakt moet gaan worden. Aan de ene kant hebben we meer geld nodig, het investeringsvolume, maar aan de andere kant is het denk ik ook goed om te kijken welke dekkingbronnen we dan kunnen aanboren. U hebt al een krediet beschikbaar gesteld. Ik heb niemand horen zeggen dat er helemaal geen sporthal moet worden gebouwd. Dus ik neem aan dat we het er in ieder geval over eens zijn dat dat bedrag mag worden ingezet voor de bouw van een nieuwe sporthal. Het Fonds Dorpen en Wijken was ooit 6 miljoen. Daar hebben we de afgelopen periode heel wat projecten voor kunnen doen. Zo hebben we ook redelijk forse bijdragen gedaan voor Erica, Schoonebeek en Nieuw-Amsterdam. Dus dat we dan 26.500 euro, omgerekend is dat 550.000 euro, bijdragen vanuit dit fonds, vind ik te rechtvaardigen, omdat het concreet is omschreven als een actiepoint binnen het Fonds Dorpen en Wijken. Dan hebben we het nog over de laatste 50.000 euro aan kapitaallasten die je kunt gaan inzetten. Daarvoor kunnen we de energiekosten gebruiken, omdat het een energieneutraal gebouw is. Want op het moment dat je geen energieneutraal gebouw hebt, heb je toch een gedeelte van dat geld nodig om het licht te laten branden. Voorts nog de extra huurinkomsten en de vrijval van kapitaallasten van de gymzaal De Ronde met ook daar afgerond 40.000 euro. Als ik dan kijk naar onze Begroting dat het te dekken is en het geen uitzetting van lasten is, dan vind ik het te rechtvaardigen en ook te verantwoorden om in deze financieel moeilijke tijd dat bedrag aan te wenden voor de bouw van deze sporthal. Dat het een lastig dilemma is, dat besef ik ook.

De heer Oldenbeuving (CDA): Het gaat lekker vlot. Dat is op zich het goed recht van de wethouder. Ik heb heel concreet gevraagd naar de uitname uit het Fonds Dorpen en Wijken. Ik hoor nu zeggen dat dat 'slechts' – het klinkt wat vervelend – 550.000 euro is. Zit daarin ook begrepen de bijdrage die wordt gedaan de grondexploitatie?

De heer Van der Weide (wethouder): Ja, dat is een goede aanvulling. Dat bedrag dat ik noemde, is voor het bouwplan. De rest gaat over die 342.000 euro: dat is om het tekort van de grondexploitatie op te lossen. Dat tekort heeft eigenlijk daarin zijn oorsprong, omdat wij de regie hebben genomen op deze ontwikkeling. Wij hebben de gronden aangekocht. Dat was voor een marktconforme prijs, maar daar zat toen een supermarktbestemming onder. Dus op het moment dat je daar een bouwplan voor maakt dat een maatschappelijke bestemming heeft, dan ligt er een andere grondwaarde onder die ook resulteert in een negatieve grondexploitatie. Dus die twee bedragen moet je bij elkaar optellen.

Ik heb nog wat vragen openstaan. Om te voorkomen dat bij het ingaan van de tweede termijn of de schorsing die onbeantwoord blijven, zou ik in ieder geval willen proberen om die kort en bondig te willen beantwoorden.

De voorzitter: Oké, goed voorstel. Dan geef ik nog even de wethouder de gelegenheid om een aantal punten mee te nemen. We gaan straks wel even schorsen. Misschien wel handig om die antwoorden dan even mee te nemen in de schorsing. Daarna kijk ik even wat u nog nodig hebt in de richting van de wethouder voordat we inderdaad die schorsing gaan aanvangen. Wethouder, probeert u kort en bondig nog even de punten te behandelen die genoemd zijn. Want er is veel genoemd en u hebt ook al veel gezegd.

De heer Van der Weide (wethouder): Het CDA vraagt of energieneutraal bouwen de norm gaat worden. Nou, wat mij betreft wel. We willen dat beleidsmatig hebben en her en der is dat in de verschillende nota's wel vastgesteld. Maar als het gaat om hoe we het gemeentelijk vastgoed gaan verduurzamen, moeten we daar nog een besluit over gaan nemen. Maar het lijkt mij logisch dat als je het energieneutraal of klimaatneutraal wil worden in 2040 of 2050, je die nieuwe gebouwen ook energieneutraal gaat bouwen.

Emmerhout Energieneutraal: daarbij is gevraagd hoe dat is uit te leggen. Nou, dat is een heel ander vraagstuk. Want daar hadden we vooral een faciliterende en stimulerende rol door partijen bij elkaar te brengen om verduurzaming in de wijk te bevorderen. Het gaat hier natuurlijk om een eigen investering in een eigen gebouw waar wij ook de exploitatie van dragen. Dus ik snap voor de beeldvorming dat die vraag voorbijkomt, maar het is wat mij betreft niet met elkaar te vergelijken.

Dan de vraag over de Nota Activabeleid. Ik heb in de commissie ook gezegd tegen de heer Huttinga dat ik dit voor hem zou uitzoeken. Ik ben daar ingedoken en ook nog een gesprek gehad met onze financiële mensen. In de Nota Activabeleid staat een afschrijvingstermijn van 25 tot 40 jaar. Dus als je een nieuw gebouw neerzet, wordt het dan in één keer in die 40 jaar afgeschreven. Wij hebben ervoor gekozen om dat uit te splitsen, zodat de technische levensduur veel beter aansluit bij de verschillende investeringen. Daarmee zijn we naar de toekomst toe ook beter bezig. Uiteindelijk, als we het allemaal bij elkaar zouden brengen, de verschillende onderdelen van dit bouwplan, dan blijven we binnen die bandbreedte van 25 tot 40 jaar. Sterker nog, dan zouden we nog iets goedkoper uit zijn qua kapitaal-last. Dus uiteindelijk doen we het nu op een betere manier. We leggen wat minder een claim richting de toekomst. Dus ik vind dit in ieder geval financieel gezien ook zuiverder richting de toekomst om het op deze manier te doen. Uiteindelijk is het binnen de 25 tot 40 jaar als je het allemaal uitmiddelt en je legt het totale bouwplan bij elkaar, dan is dat ook de grondslag die passend is bij de Nota Activabeleid.

De VVD zoomt nog even in op de verhouding prijs-kwaliteit. Ik snap die vraag. Uiteindelijk hebben wij het proces ook gevoerd in het dorp met inwoners, met verenigingen. Gedurende dat proces gingen we er in eerste instantie van uit dat we het op de huidige sporthalplek gingen doen. In 2018 zijn we verschoven naar deze belangrijk beeldbepalende locatie in het centrum van Emmer-Compascuum. Daarom hebben we er ook voor gekozen om kwaliteit zwaarder te laten wegen. Ik besef ook dat iedere grens en iedere verhouding een discussie oproept. Ik noemde ook al even een punt als het gaat om hoe je procedures intern insteekt. Dus in de evaluatie zal dat ook eentje zijn om te kijken hoe we daar richting de toekomst mee willen omgaan.

Dan kijk ik nog even op mijn lijstje. Dan denk ik dat ik de belangrijkste vragen heb gehad en alles in mijn totaalverhaal zoveel mogelijk heb proberen mee te nemen.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan eens kijken wat u nog nodig hebt aan informatie voor de schorsing. We beginnen even met de heer Eggen. Die had al vrij vroeg zijn handje opgestoken.

De heer Eggen (D66): Als je vrij vroeg je hand opsteekt en je krijgt dan niet de beurt, dan wordt het een vraag van de heer Scheltens die al is gesteld. Want ik verbaas mij over het feit dat je bij de verhouding kwaliteit 80 procent en prijs 20 procent pas achteraf gaat bekijken of evalueren of dat wel een goede keuze is. Mijn vraag is een heel principiële vraag: waarom is daarvoor gekozen? Want je zou ook bijvoorbeeld kunnen zeggen: 60 versus 40. Kwaliteit vinden we allemaal belangrijk. Er zijn ook andere aanbieders die een offerte hebben gemaakt en die ook heel veel kwaliteit hebben, maar net iets boven het bedrag uitkwamen. Dus mijn vraag is heel concreet: waarom die 80 procent kwaliteit en 20 procent prijs? Want dan weet je per definitie dat het een hoge prijs gaat worden.

De heer Van der Weide (wethouder): Dat hoeft niet altijd zo te zijn. Want uiteindelijk, als een aanbieder toch een lagere prijs biedt, dan kun je daar relatief nog veel punten voor krijgen op het moment dat de andere veel duurder is. Want je zag ook wel tussen de verschillende aanbiedingen dat op het moment dat het kwaliteitsverschil heel groot is, maar het prijsverschil ook, het dan op gegeven moment ook nog wel weer aardig dicht bij elkaar komt. Ja, u hebt een punt als het gaat om wat de verhouding is. Moet dat 70:30 zijn? Moet dat 80:20 zijn? Moet dat 60:40 zijn? Ik denk dat ieder besluit dat je daaromtrent neemt, vatbaar is voor discussie. Maar uiteindelijk heb ik ook aan onze mensen van inkoop en aanbesteding gevraagd dat als het erom gaat dat we kwaliteit en duurzaamheid willen laten

prevaleren en we ook creativiteit in de markt stimuleren, is deze verhouding naar voren gekomen. Ik begrijp uw vraag. En ik neem het ook zeker mee als evaluatiepunt en leerpunt van dit proces.

De heer Oldenbeuving (CDA): De wethouder begint met te zeggen: ‘Ik heb dat niet goed gedaan, excuses.’ En dan ging het over de eerste stap, het loslaten van die 2,8 miljoen. Daarvan zegt hij dat dat niet in het college is gedaan, dat hij dat op eigen gezag heeft gedaan. Daarna is er natuurlijk nog een aantal momenten geweest waarop je je moet afvragen hoe dat dan is verlopen. Ik focuste me al even op een zin in de mail: ‘*Er is gekozen*’. Nee, het moet zijn: ‘We hebben gekozen’.

Dan ook even over die vraag over die gunningscriteria, die 80 procent versus 20 procent. Zijn die expliciet in het college vastgesteld? Heeft het college zelf het besluit genomen om zo die aanbesteding in te gaan?

Dan om de derde vraag daar meteen maar aan te koppelen – als het mag, voorzitter. De wethouder noemde net de datum van 4 november. Dat was volgens mij in de week van de begrotingsbehandeling. Toen hebben we de gunning onder voorbehoud van de financiering gedaan. Was het niet wijs geweest om op dat derde moment dan in ieder geval de raad minstens te informeren?

De heer Van der Weide (wethouder): 4 november hebben we de voorlopige gunning gedaan. Daarna gaat de Alcatel-periode open. Je kiest voor een bepaalde route. Als je achteraf terugkijkt, is die route niet goed geweest. Maar uiteindelijk besluit je om zo’n route af te maken. Uiteindelijk moet je op het plan dat is ingediend, de voorlopige gunning doen. Je moet uiteindelijk wel richting de winnaar bekendmaken dat hij de meeste punten heeft gescoord. Toen zijn enkele belangrijke vragen naar voren gekomen a) of we dit konden dekken en b) op welke wijze. De derde vraag was: durven we dit ook? Of zeggen we uiteindelijk dat we deze procedure hebben doorlopen, we het eindresultaat kennen, maar we ons daar niet in kunnen vinden en we de aanbestedingsprocedure overnieuw gaan doen? Nou, dat dilemma, dat proces vond op dat moment plaats. Daar ben ik mijn betoog mee begonnen, dat ik u beter had moeten meenemen in de afweging om het plafondbedrag los te laten – of beter gezegd, het uitsluitingscriterium niet langer te hanteren. Uiteindelijk, richting de finish van het hele proces is de keuze gemaakt om eerst ons huiswerk te gaan doen wat we ermee willen gaan doen, om u daarmee ook meer richting te kunnen geven. Nou ja, achteraf is dat niet de goede keuze geweest. Dus het is wel een beetje het bekende verhaal: je gaat een bepaalde route in en op gegeven moment maak je die route af. En nogmaals, het is niet de goede route geweest.

De heer Oldenbeuving (CDA): Zonder vervelend te worden: toch maar even concreet, niet alleen maar naar de wethouder maar ook gewoon even voltallig naar het college kijkend. Zijn in het college die gunningscriteria vastgesteld – ja of nee? Dat was heel concreet mijn vraag. En ten tweede: was nou 4 november niet het moment geweest om de raad, bij wijze van spreken de fractievoorzitters, te informeren over de gang van zaken?

De heer Van der Weide (wethouder): Die laatste vraag: als ik daarop terugkijk, moet die vraag met ‘ja’ beantwoorden. Als het gaat om de aanbestedingsleidraad, de criteria en de wegingsfactor, dan dacht ik dat ik die vraag al beantwoord had. Want wij hebben daar eigenlijk intern geen eenduidige regels over vastgelegd. De ene keer komt het wel in het college en de andere keer niet. Dus dit is voor mij ook wel een belangrijk moment om daar als college over door te praten hoe we dat beter gaan doen richting de toekomst. Dus nee, daar heeft geen collegebesluit onder gelegen.

Mevrouw Kort (PVV): Ik denk dat ik u voor de vierde keer een vraag ga stellen en ik zou het toch heel erg op prijs stellen als de wethouder toch antwoord daarop wil geven. Als het bouwbudget wordt overschreden, voor wie zijn dan die extra kosten? Zijn die voor de gemeente of zijn die voor de projectontwikkelaar?

De heer Van der Weide (wethouder): Ik had die vraag maar even overgeslagen, omdat ik die maandag in de brief heb beantwoord. Maar ik wil best nog wel een keer mondeling dat antwoord geven. De gemeente realiseert en exploiteert de sporthal. De aanbesteding gaat door middel van een integrale contractvorm. Hierbij ligt het risico voor een overschrijding van de bouwkosten primair bij de aannemer.

De heer Scheltens (VVD): Ja, de wethouder zegt dat op 4 november er is gegund onder voorbehoud, terwijl de afwijzingsbrief naar nummer twee al op 15 oktober is uitgegaan. Waarom is dan de gunning later gedaan, terwijl de afwijzing al op 15 oktober was? Ik geef het dan ook maar even terug aan de wethouder, want hij zegt dat de nummer twee zich rechtstreeks tot de gemeenteraad heeft gewend. Ja, klopt. Maar al die informatie die ik net genoemd heb, komt gewoon uit de brief en de beoordeling die geagendeerd stonden bij de commissie BM&E van 14 januari. Dus dat is gewoon een brief die het college aan de gemeenteraad ter beschikking heeft gesteld.

De heer Van der Weide (wethouder): Kijk, op het moment dat je weet wie de aanbesteding niet gaat winnen, kan die brief wat eerder de deur uit. Daarna moeten er nog controles plaatsvinden, wordt een en ander nog verder voorbereid. Uiteindelijk krijgt de winnende partij daar later een brief over. Op het moment dat we de voorlopige gunning hebben – dat is ook een ander type besluit dan een afwijzingsbrief – dan zit daar altijd wat tijd tussen.

De heer Leutscher (LEF!): Een vraag, ook in het verlengde van die van de heer Oldenbeuving waar het gaat om die vierde november. Nu zegt u wel heel duidelijk dat u dat anders had moeten doen. Toch ben ik nieuwsgierig wat er op dat moment door uw hoofd ging, toen u met die situatie werd geconfronteerd en u die afweging had kunnen maken. Waarom vraag ik dit? Kijk, als je nog maar een half jaar in de politiek zit, dan kan dat. Maar als je al jaren meeloopt, dan moet je toch een antenne hebben om hier gevoel bij te hebben. Dus wat speelde er op dat moment? Hoe woog u dat af? Hoe is het u volledig ontgaan en was u zo gefocust op het te bouwen plan dat u dat vergat?

De heer Van der Weide (wethouder): Ja, dat zat eigenlijk al verpakt in mijn antwoord richting de heer Oldenbeuving. Dat heeft ermee te maken dat je op dat moment eigenlijk nog te veel onzekerheden hebt. Je hebt de procedure gehad. Die moet je ook netjes afhechten zoals dat volgens wet- en regelgeving hoort. Alleen, de vraag uiteindelijk hoe wij verder willen met deze aanbesteding: daarom zei ik ook dat ik op z'n minst u dan erover had moeten informeren waar wij toen stonden, wat het resultaat was geweest van deze procedure en hoe wij daar als college verder mee wilden omgaan of het dekken viel binnen de Begroting. Want dat was ook een vraag. Ten tweede: of je überhaupt bereid bent om het bedrag op tafel te leggen binnen de Begroting. Dat was een aantal vraagstukken dat op dat moment in mijn hoofd nog niet beantwoord was – laat staan door het college. Ik heb ervoor gekozen om eerst die vragen te gaan beantwoorden en daarna bij u te komen. En achteraf gezien is dat niet de juiste volgorde geweest.

De heer Scheltens (VVD): Naar aanleiding van het antwoord van wethouder Van der Weide dat er zowel de gunningscriteria als het niet-inlichten over het loslaten van het plafondbedrag, dat dat zijn eigen keuze was en niet in het college is geweest. Ik ben ook wel even benieuwd wat de andere wethouders en ook de voorzitter van het college daarvan vinden. Als collegiaal bestuur en gezien het feit dat we in november heel veel bezuinigingsvoorstellen hebben gehad, ben ik ook wel benieuwd hoe u er als college allemaal over denkt.

De voorzitter: Nou, om dan een heel rondje langs alle wethouder te maken, lijkt me ook zo wat. Ik ga even naar wethouder Otter.

De heer Otter (wethouder): Een aantal dingen, misschien even wat technische zaken. Daar heeft collega Van der Weide ook al iets over gezegd als het gaat over aanbestedingscriteria vooraf en dergelijke. Daar is inderdaad niet eenduidigheid over. Dus daar moeten we ook meer eenduidigheid over krijgen, ook over afwegingen als wat je zwaarder laat wegen, financieel of kwaliteit. Daar moeten we beter voor onszelf meer lijn brengen. Uiteindelijk hebben wij met elkaar het besluit genomen om het zo te doen zoals het nu is voorgelegd aan u. Daarbij is toch wel bepalend geweest dat we geen extra middelen nodig hebben en dat we het in ieder geval kunnen dekken uit een aantal bestaande zaken, bijvoorbeeld het Fonds Dorpen en Wijken dat hier ook voor bedoeld is. En het feit dat, zou je dit nu niet gunnen en je wilt weer helemaal opnieuw iets opstarten en je kijkt naar de ontwikkeling van de bouwindices en dat soort zaken en je wilt gewoon een heel mooi bouwplan realiseren,

we zelf niet het gevoel hebben gehad dat het opnieuw doen nou een substantieel voordeel zou kunnen brengen. Soms doen we dat wel. Recent hebben we dat wel gedaan, waarbij wij wel het gevoel hadden dat er wat te halen was om het opnieuw te doen. Maar in dit bouwplan hebben we toch het idee dat, wil je daar iets moois neerzetten, we dat moeten doen.

Ja, ook een beetje kijkend naar andere zaken die in andere dorpen gebeurd zijn en die ook een uitstralingseffect hebben en soms ook andere investeringen hebben losgetrokken. Dan denk ik met name even aan Nieuw-Amsterdam, waar we toen best wel veel geld in gestopt hebben. Maar als je ziet wat daar aan bouwactiviteiten daarna is losgekomen, die ook de gemeente financieel weer wat brengen en die ook qua uitstraling het dorp heel veel brengen, dan zijn dat allemaal aspecten waardoor we hebben gezegd dat het dan maar zo moet, zoals het nu aan u is voorgereken.

De heer Leutscher (LEF!): De vraag is al beantwoord door een van de andere collegeleden. Maar bij onze fractie leeft ook de vraag hoe de voorzitter van het college dit heeft beoordeeld en op welke wijze hier bijvoorbeeld de afgelopen weken over is gesproken binnen het college.

De voorzitter: Maar de voorzitter van het college zit hier in de rol van de voorzitter van de raad. Volgens mij heeft de wethouder financiën net weergegeven hoe de discussie is verlopen in het college. Dus de voorzitter van de raad blijft even in de positie van de voorzitter van de raad. Dat is mijn antwoord.

De heer Scheltens (VVD): Zonder inderdaad daarbij ook even vervelend te doen. Maar als ik iets vraag aan collegeleden, dan vraag ik niet om een partijgenoot-wethouder daarover een uitspraak te laten doen. En ik heb ook niet gevraagd of dit voorstel volgens hem financieel klopt. Ik vraag hoe dit bij de andere wethouder binnengekomen is op het moment dat je die gunningscriteria loslaat, op het moment dat je dus zo'n dekkingsvoorstel doet. Dat vraag ik en dan verwacht ik van u in ieder geval ook dat u een collega-wethouder niet van Wakker Emmen het woord geeft.

De voorzitter: Het ging niet om een wethouder van Wakker Emmen. Ik gaf de wethouder financiën en de eerste loco-burgemeester even het woord. Dat leek mij goed. Maar ik kom u tegemoet. Goed, dat laat ik even aan de wethouders zelf over. Heeft een van de andere wethouders nog behoefte om te reageren op de vraag van de heer Scheltens?

De heer Wanders (wethouder): Ja, ik denk dat collega Otter de discussie in het college verwoord heeft zoals hij die verwoord heeft. Op enig moment ligt dit voorstel voor en dat wordt op dat moment op zijn merites beoordeeld door ons. Wij hebben ook geluisterd naar de uiteenzetting over het proces dat daaraan vooraf is gegaan en hebben dit als college zo verder naar u gebracht. Ik kan inderdaad, net zoals mijn collega Van der Weide, wel schetsen dat wij soms inderdaad op een aantal punten wel de leidraad en de uitgangspunten hebben in het college. Maar 60:40 of 70:30: dat soort criteria verschilt per onderwerp. Dus in die zin heb ik daar als collegelid in ieder geval niet van het criterium 80:20 raar opgekeken, omdat dat wellicht – want kwaliteit is alles wat niet de prijs is, laat ik het zo zeggen – een garantie geeft over de ambities die ook zijn meegegeven. Zo hebben wij dat voorstel beoordeeld, zoals het toen in het college lag, alvorens het naar u is gebracht.

De heer Kleine (wethouder): Even los van de inhoudelijke discussie die op een aantal plekken plaatsvindt. Ik sluit even aan bij de woorden van collega Van der Weide dat wij eigenlijk wel moeten betreuren dat wij niet eenduidig met dit soort dingen in het college omgaan. Er wordt ook een vraag gesteld hoe wij als college daar afgelopen twee weken over hebben gesproken. Nou, ik kan in ieder geval vanuit mijzelf zeggen dat zowel wij als in het college als ook individueel met individuele collegeleden de afgelopen twee week ook wel voor onszelf de spiegel voorgehouden hebben gekregen dat het wel betreurenswaardig is dat we niet wat scherper in dit soort dingen zijn. Dat wilde ik nog even aanvullen.

De heer Rink (wethouder): Wat wethouder Kleine en wethouder Wanders zeggen: het varieert nog weleens per aanbesteding het een en ander. Dat maakt dat je ervan uitgaat dat er bewuste keuzes ge-

maakt worden voor bepaalde leidraden. Wat wethouder Kleine ook zegt, dat is voor ons intern natuurlijk ook wel een aangelegenheid om dat scherper met elkaar te bespreken.

De voorzitter: Ik kijk even naar het scherm, of er nog andere zaken zijn die in eerste termijn in reactie op het betoog van de heer Van der Weide aan de orde moeten zijn. Ik constateer dat dat niet het geval is.

Dan moeten we even schakelen. Want wij gaan, neem ik aan, zometeen wel even schorsen, gelet op de beraadslagingen. Daar is ongetwijfeld wel even behoefte aan. Dat is wel wat bijzonder: we zitten in een digitale vergadering. Normaal stuitert iedereen even links en rechts door het gebouw heen. Dat gaat nu niet lukken, want iedereen zit op zijn of haar eigen plek. Ik meld u maar even het volgende – dat is een technische opmerking. Wanneer er een schorsing is, stelt de voorzitter aan de raadsleden voor om op de rode button met het telefoontje in het StarLeaf-scherm te drukken. Dit is de veiligste vorm, want u verlaat dan tijdelijk de vergadering maar de applicatie wordt niet afgesloten. Dat zouden ook maar niet willen doen, want anders moet je helemaal opnieuw inloggen. En als de schorsing voorbij is, dan moet u weer drukken op de groene button met ‘Neem deel’ drukken. Als het goed is, kunnen we dan ook zien dat iedereen weer aan het meedoen is.

Het is vijf over half tien. Als ik voorstel om een half uur te schorsen, is iemand het daar niet mee eens. Is er iemand die zegt dat het dan niet goed gaat? Zo ja, wil hij of zij dan even het handje opsteken? Dat is blijkbaar een aannemelijk voorstel? Oké. Dan is het vijf over half tien. Dan maak ik nu wel even een precieze afspraak. Normaal moeten we nog weleens een keer wat achterlangs vegen en mensen uit kamertjes rukken. Om nu daarvoor naar Nieuw-Amsterdam te rijden en naar Nieuw-Schoonebeek, Erica en de hele rataplan is ook wat ingewikkeld. Dus mag ik u vriendelijk verzoeken om echt even de tijd in de gaten te houden en om vijf over tien allemaal weer in te loggen met de groene button? Dan heropen ik de vergadering om vijf over tien.

Ik schors de vergadering tot vijf over tien.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. De microfoons uit, alstublieft. Dat is fijn voor de voorzitter, maar ook voor de mensen thuis. Even kijken of alles nu uit is. Zo gaat het goed? Ja, zo gaat het goed. We hadden even contact. Ik had een schorsing gepland tot vijf over tien. Ik heb die even op het verzoek van een aantal fracties nog een beetje verlengd. Nu heropen ik de vergadering.

We zijn bij de tweede termijn van het agendapunt rondom de bouw van de sporthal in Emmer-Compas. Ook even voor de mensen thuis: wij hebben een tweede termijn. Dat betekent dat ik eerst weer even een aantal raadsleden het woord zal geven. Dat doen we weer in volgorde van grootte van de fracties. Daarna heeft het college nog de gelegenheid om te antwoorden en dan gaan we langzamerhand op weg naar de besluitvorming rondom dit onderwerp.

We gaan weer in dezelfde volgorde starten. Ik begin weer met de fractie van Wakker Emmen. Ik geef u graag het woord, mevrouw Van der Ham.

Tweede termijn

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): De wethouder heeft aangegeven dat het eigenlijk anders had moeten lopen. Daar zijn we het mee eens. Hij heeft terecht zijn verontschuldiging aangeboden. Wij willen het inderdaad niet weer op deze wijze. Zoals we ook al in onze eerste termijn genoemd, vinden we het belangrijk dat het plan in de huidige vorm doorgang zal vinden. Emmer-Compas verdient dat ook. Het is een breedgedragen plan dat tot stand gekomen is in overleg met vele partijen in het dorp. Het zal geen verrassing zijn, maar onze fractie stemt in met het voorliggende voorstel.

Mevrouw Louwes (PvdA): Wij zijn ook van mening dat dit plan door moet gaan. Emmer-Compas heeft lang gewacht op deze investering die in het dorp gedaan kan worden. Wij zien het echt als een plan waar het niet alleen maar gaat om stenen, het gaat om alles wat erbij hoort. Er werd in eerste termijn nog even een opmerking gemaakt door, ik meen, GroenLinks en ook D66 dat we 12 miljoen gaan bezuinigen, we toch dit gaan doen en hoe het dan zit met het investeren in mensen. Maar juist dat is het: investeren in mensen. Dat is wat wij als Partij van de Arbeid ook zo belangrijk vinden in dit verhaal. GroenLinks opperde net dat je dan juist meer moet gaan investeren in verenigingen. Maar wat

kun je investeren in verenigingen op het moment dat er geen gebouw staat waar ze met elkaar naartoe kunnen? Dus wij blijven toch echt bij het idee dat het hier gaat om de bouwstenen voor het sociaal cement – om maar even aan te sluiten wat meneer Leutscher net zei.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Wij willen inderdaad ook investeren in mensen. En dan snap ik eigenlijk de suggestie van mevrouw Louwes niet helemaal dat dit nu juist een investering in mensen is. Dat doen wij ook. Maar dat betekent toch niet dat de kosten van een sporthal zo de hoogte in moeten? U wilt investeren in een sporthal. Wij willen ook graag investeren in een sporthal. Maar tegen deze prijs, want dan investeert u niet in de mensen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, dat is inderdaad uw mening en dat heb ik daarnet in uw eerste termijn ook gehoord. Wij kijken daar blijkbaar op een andere manier naar. Want wij vinden inderdaad dat ook investeren in een sporthal investeren in mensen is. Daarbij wil ik ook wel een opmerking maken. We hebben fysiek geld en we hebben geld voor het sociale verhaal. Alles wat hier nu gebeurt, is van fysiek geld. Nou ja, wij willen graag investeren om de leefbaarheid daarbij te verbeteren. Dat gezegd hebbende wil ik ook nog graag toch iets zeggen over de beantwoording van de wethouder. Hij heeft aangegeven dat het proces echt beter had gekund. Dat hadden we hem ook al horen zeggen in de commissievergadering. We zijn blij dat hij dat ook nu nog een keer benadrukt. Lering trekken uit dingen is goed.

De heer Eggen (D66): Ja, ik vraag al een tijdje om een interruptie en die gaat over het feit dat u zegt dat het ook een sociaal iets is, die sporthal. Dat ben ik helemaal met u eens. Daar zitten we helemaal op één lijn, dat moeten we ook zeker zo houden. Maar bent u het ook met mij eens dat er voor iets minder geld ook een prachtige sporthal gebouwd had kunnen worden waarin die sociale component ook zeer zeker aanwezig was geweest? Want ik ken sporthallen die er niet uitzien, maar die wel fantastische sociale ontmoetingsplekken zijn.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ja, dan haakt u, meneer Eggen, inderdaad aan bij dat het inderdaad alleen om het sociale aspect zou gaan. Dat is onder andere een van de dingen waarom wij voor deze sporthal kiezen. Daar gaat het niet alleen om. Het gaat ook om de leefbaarheid in een dorp en een wijk. Wij gaan over plekken die ontmoetingsplekken zijn, waar je kunt winkelen, waar je kunt wonen, waar je kunt recreëren. Waar eindelijk opvulling wordt gegeven aan wat eerst de ‘rotte kies’ was in het centrum van Emmer-Compas. Waar nu die holle kies nu wordt ingevuld. Dat is de reden waarom wij akkoord gaan met deze hogere kosten van deze sporthal.

De heer Eggen (D66): Ja, je zou dan eigenlijk het idee krijgen dat wij dat niet willen. Wij willen ook heel graag dat die plek opgevuld wordt. Maar wij vinden ook dat dat echt voor veel minder geld zou kunnen. Dan kun je ook een prachtige sporthal bouwen.

De voorzitter: Dat punt hebt u ook al eerder gemaakt.

De heer Eggen (D66): Maar daarin verschillen wij van mening.

De voorzitter: Ja, precies. Dat punt hebt u gemaakt.

Mevrouw Louwes (PvdA): Wat ik nog wilde zeggen was dat we net in eerste termijn en ook in de beantwoording van het college in eerste termijn ook wel helder hebben gekregen dat het toch nog wel wat rammelt aan het proces van aanbesteding en hoe daar intern mee om wordt gegaan. Wij zouden het heel prettig vinden als het college daar toch echt mee aan de slag gaat om zo in ieder geval goed grip te krijgen op deze situatie. Dan hoeft dit in ieder geval niet weer te gebeuren.

De voorzitter: We zullen het college zometeen ook om een reactie vragen op het aanbestedingsproces en het aanbestedingsbeleid.

De heer Oldenbeuving (CDA): Ik heb met aandacht geluisterd naar de eerste termijn van alle fracties en ook van de wethouder. Zelfs ook van andere collegeleden – vrij uniek. Maar dat geeft wel een beetje aan hoe belangrijk dit proces is. Ik wilde het even opknippen – als u het niet erg vindt, voorzitter – in een aantal onderdelen.

Het ging natuurlijk in de eerste plaats over het proces in het college – laat ik het zo zeggen. Er is een aantal momenten dat er geweest had moeten zijn om met de raad te communiceren. Dat hebben we denk ik uitgebreid besproken, ook in een kleine interruptie van mijn zijde.

De tweede vraag is dan aan de orde als je kijkt naar de financiering: welke middelen worden bij elkaar geschraapt – als ik zo vrij mag te zeggen? De wethouder geeft daarvan aan dat het binnen de Begroting paste. Ja, dat is waar, het paste binnen de Begroting. Dat klopt. Maar dat doet dan wel een heel forse aanslag op het Fonds Dorpen en Wijken. Daarvan heb ik gezegd dat je dat geld maar één keer kunt uitgeven. Voeding van dat fonds zit er de komende jaren niet in. Of ziet het college dat anders? Daar wil ik nog wel graag van het college een reactie in tweede termijn op. Want dat is wel bepalend natuurlijk voor de toekomst voor wat je op andere plekken kunt doen. Ik ben het met de heer Eggen eens: soms kan ook een oude sporthal nog buitengewoon gezellig zijn. Maar als ik even kijk naar de sporthal die niet zo heel ver hiervandaan staat in Barges, dan kan ik ook constateren dat die over een aantal jaren ook zijn langste tijd heeft gehad. Dan staan we voor dezelfde vragen, dezelfde investeringen. Als we dat energieneutraal willen doen, dan ben ik heel benieuwd naar de rekening. Maar die is ook vast pittig. Dus dat vergt nog wel even wat nadenken van ons allemaal, denk ik, maar zeker van het college. Dus graag een reactie op de voeding van dat fonds.

Ten aanzien van de andere financieringen vind ik het wat lastiger te beoordelen, zeker als het gaat over de discussie over ‘activabeleid: ja of nee’. Ik denk dat er weloverwogen keuzes zijn gemaakt om dit project op te splitsen in verschillende afschrijvingstermijnen. Dat lijkt me een heel verstandige. Als dat niet strikt formeel niet zou passen binnen de Nota Activabeleid, dan wordt het ook tijd dat dat even buiten deze raadszaal aan de orde komt om daar eens kritisch naar te kijken. Want dat is dan de aangewezen plek, denk ik, in eerste instantie. Maar volgens mij past het er nog wel in, zoals het nu is formuleerd.

Al mijn vragen die zijn gesteld, gaan eigenlijk een beetje dezelfde kant op. Dat is een aantal keuzes dat nu voorligt. Of je wijst het af en gaat weer terug. LEF! suggereerde zelfs om het voorstel terug te nemen en ook de SP hoorde ik die opmerking maken.

De heer Scheltens (VVD): Ja, het CDA geeft nu aan dat het volgens die fractie past binnen het activabeleid. En als het eigenlijk net niet helemaal binnen het activabeleid past, dan moeten we het activabeleid maar gaan aanpassen. Maar dat lijkt me toch een klein beetje de omgekeerde wereld. We hebben nu een activabeleid en daar moeten we volgens mij naar handelen.

De heer Oldenbeuving (CDA): Ja, dat kan. Ik ben overigens wel benieuwd naar wat dan de financiële uitkomst zou zijn. Ik denk dat die gunstiger uitpakt. Dat zou namelijk betekenen dat je het project integraal gaat benaderen en je dus voor technische installaties ook met langere afschrijvingstermijnen gaat werken. Volgens mij moet je dat niet willen. Dus ik ben er nog niet van overtuigd dat dat zou leiden tot een wezenlijk andere financiële uitkomst. Sterker nog, ik ben ervan overtuigd dat dat zal leiden tot een op zich gunstigere financiële uitkomst. Maar dan houd je jezelf voor de gek. Dan weet je dat je in de toekomst met grote problemen te maken krijgt.

Maar dat is niet de essentie, denk ik, waar het nu over gaat – althans, wat ons betreft niet. Het ging over het proces, het ging over de financiering en het ging over de volgende slotvraag. Als de raad zou besluiten om dit voorstel niet uit te voeren, dan betekent dat dus dat dit college opnieuw een aanbesteding zou moeten doen. Dat heb ik begrepen uit de discussie in de commissie en ook uit de mail die is gestuurd. Dan is natuurlijk de grote vraag – het antwoord weet ik niet. Als je op die plek – want dat hebben we unaniem met elkaar besloten, namelijk door in oktober een bestemmingsplan vast te stellen – een sporthal willen bouwen, wat is dan de uitkomst van dat proces? Het is toch wel belangrijk om daar een doorkijkje van te krijgen.

Mevrouw Kort (PVV): Ook wij gunnen de inwoners van Emmer-Compasuum. Echter, de wethouder heeft ons niet kunnen overtuigen dat het huidige plan ook de beste keuze is voor dit moment. Wij willen wel de wethouder verzoeken om terug te gaan naar de tekentafel. Daarbij willen we de wethou-

der ook kritisch vragen om nog eens te kijken naar het winkelgedeelte dat in het plan is opgenomen. Ook omdat we op dit moment toch in een crisis zitten waarbij vele ondernemers het nu al niet redden en in de nasleep van deze crisis nog meer kopje onder gaan. D66 heeft het ook al aangegeven dat we niet willen gaan bouwen voor leegstand. Dat is ook iets wat wij zeker onderstrepen.

Het financiële plaatje is wat het CDA in de commissie heeft genoemd een houtje-touwtje-aan-elkaar-financiering. Ja, hoe spijtig wij het ook vinden voor de inwoners en de toekomstige gebruikers van de sporthal, op dit moment kunnen we niet met dit plan akkoord gaan.

De heer Scheltens (VVD): Ook wij hebben alle partijen gehoord, net als de beantwoording van de wethouder en een aantal collegeleden. Blijft vooropstaan – die vraag heb ik zojuist al even gesteld aan het CDA – dat in de beantwoording er natuurlijk melding van wordt gemaakt dat de technische levensduur van een aantal installaties korter is dan 40 jaar. Het lijkt me dus ook logisch dat je in een kortere termijn afschrijft en je de rest van het bouwkundige gedeelte in 40 jaar doet. Dan past het binnen het activabeleid. Op het moment dat je dat doet, kun je natuurlijk niet zeggen dat wij een installatie hebben die een kortere technische levensduur heeft en wij, ondanks dat we dat weten, die toch maar gewoon met de bouwkosten in 40 jaar gaan afschrijven. Dus dat lijkt mij onwenselijk en ook gewoon – ik zou haast zeggen – stom. Dat over het technische gedeelte. Dus nogmaals, wij zijn het dus niet eens met die dekking. Als je dat conform het activabeleid doet, dan kom je op hogere dekkingsbedragen uit en dat past het dus weer niet binnen de huidige Begroting en het huidige raadsvoorstel.

Dan moet mij toch wel van het hart dat, het college horende over de hele procesgang, ik dat toch echt schokkend vind om te horen. Ik hoor een aantal wethouders zeggen dat als zij de afgelopen veertien dagen het proces bekijken en zichzelf in de spiegel kijken, zij dit anders hadden moeten doen. Ja, ‘de afgelopen veertien dagen’? Dit loopt dus al vanaf vorig jaar zomer. Daar is op geen enkele manier het college gezamenlijk bij betrokken geweest. Nogmaals, dat vind ik toch wel schokkend om te horen. Ik dacht dat we een collegiaal bestuur hadden en een goed samenwerkend college. Maar het lijkt er meer op dat er een aantal solisten in dit college zit.

Mevrouw Hoogeveen (D66): Ook D66 vindt het onvoorstelbaar dat hier geen collegebesluit aan ten grondslag ligt. Wij kunnen ons niet voorstellen dat niemand van het college, onder wie voormalige raadsleden, heeft bedacht dat misschien de raad weleens op tijd geïnformeerd had moeten worden. Wij denken dat wij ook maar één ding hier kunnen doen. Als wij onze rol en onze verantwoordelijkheid als raad nemen, kaderstellend zijn, controlerend zijn en het budgetrecht hebben, dan moet dit terug naar de tekentafel.

Wij betreuren daarnaast ernstig dat dit hele proces zo is gelopen. Daarom hebben wij een motie van treurnis die wij willen gaan indienen. Wij dienen die in namens de hele oppositie. Ik zal deze voorlezen. Deze is ondertekend namens D66, VVD, LEF!, ChristenUnie, GroenLinks, PVV, SP en 5OPLUS. Ik heb de motie naar de griffie gemaïld, in de hoop dat deze daarmee ingediend is.

Motie MI: Motie van treurnis

(ingediend door D66, mede namens VVD, LEF!, ChristenUnie, GroenLinks, PVV, SP en 5OPLUS)

‘De raad van de gemeente Emmen in vergadering bijeen op 28 januari 2021;

Constaterende dat:

- **het college de motie uit 2016 uitvoert om een nieuwe sporthal te bouwen in Emmer-Compasuum;**
- **de wethouder de raad niet tijdig heeft geïnformeerd over wijzigingen in de aanbestedingsprocedure en het loslaten van het plafondbedrag;**

Overwegende dat:

- **gelet het aan de gemeenteraad toekomende budgetrecht, van de wethouder verwacht had mogen worden, dat hij de raad vroegtijdig over de gewijzigde bouw- en ontwikkelinzichten had geïnformeerd, alsmede had betrokken bij het voornemen tot het loslaten van het plafondbedrag;**
- **de wethouder had moeten begrijpen, dat de gemeenteraad vroegtijdig geïnformeerd en betrokken had moeten worden, gelet op de exorbitant hogere bouw- en realisatiekosten;**
- **de wethouder een informatieplicht heeft tegenover de gemeenteraad;**

Besluit de gemeenteraad:

1. Haar treurnis uit te spreken over de gang van zaken en de wethouder op te roepen, tot verbetering van dergelijke ontwikkel- en besluitvormingsprocessen; En gaat over tot de orde van de dag.'

De heer Oldenbeuving (CDA): Ja, even ten aanzien van die motie. Het is inderdaad lastig dat je dan die tekst niet even kunt delen, anders dan dat je alleen het scherm kunt delen. Daar kan mevrouw Hooegeveen ook niks aan doen. Maar u doet aan het eind – dat is toch wel een beetje bijzonder – een oproep aan de wethouder om die processen te verbeteren. Terwijl dat in mijn beleving toch een oproep aan het hele college zou moeten zijn.

Mevrouw Hooegeveen (D66): Ja, daar hebben wij gewikt en gewogen. Eigenlijk is door het feit dat de beantwoording van de wethouder geen collegebesluit was, de wethouder hierin het meest verantwoordelijk.

De voorzitter: Het is uw motie, het is uw tekst met deze toelichting.

De heer Huttinga (ChristenUnie): Allereerst wil ik toch even naar de situatie rond de wethouder en hoe dit gegaan is. Onze fractie betreurt het ten zeerste dat zo'n ervaren wethouder en zo'n ervaren politiek bestuurder, met ook aardig wat raadsjaren achter de rug, toch niet de politiek-bestuurlijke sensitiviteit in zich heeft dat hij dit zo op zijn beloop heeft gelaten en daarmee deze clash heeft veroorzaakt met de gemeenteraad. Dat hij zelfs wel de bevolking ter plaatse heeft geïnformeerd, maar ons verzuimde tijdig te informeren. Dat is onze ogen vrijwel gelijk aan een politieke doodzonde. Het zit er dicht tegenaan. Ik denk dat er de afgelopen dertig jaar wethouder zijn heengezonden om lagere bedragen, waarbij de zonde ongeveer even groot was. Dat wilde graag toch nog wel even laten weten.

Daarnaast ben ik het volledig met de heer Scheltens eens dat ook het college hierin wel met een drup aan de neus rondloopt – om het maar zo te zeggen. En dat vind ik betreurenswaardig. Ik denk ook dat het boetekleed niet zou misstaan.

Dan wil ik nogmaals naar het besluit. Het grootste bestanddeel van het besluit bestaat uit de financiële onderbouwing. Ik ben het ook wederom volledig met de heer Scheltens eens dat er geknutseld is om de regels, die wij zelf gesteld hebben, te boetsen en te kneden op een wijze dat het toch niet te ver uit de hand zou lopen. Ik kan er natuurlijk niet 100 procent induiken, maar als je de regels goed uitlegt en de onderdelen uit elkaar schroeft, krijg je gegarandeerd een hogere jaarlast dan er nu wordt voorgesteld. Dat betekent dus dat het erin geperst is – ik kan het niet anders uitleggen. Het is erin geperst om het er toch nog zo redelijk mogelijk te laten uitzien. Daarnaast ben ik het van harte met de heer Oldenbeuving eens dat er een relatief veel te forse greep in het Fonds Dorpen en Wijken wordt gedaan. Op deze manier leg je dat fonds ook voor een groot deel behoorlijk lam. Dus al met al is het eigenlijk gewoon een naar voorstel, ik kan het niet anders zeggen. En wij hebben er nog steeds bijzonder veel moeite mee, omdat aan de andere kant van de weegschaal het belang van het dorp en de omgeving van Emmer-Compascuum ligt. Dat voelt ook heel zwaar. Dus wij blijven worstelen en wij gaan na de tweede termijn een besluit nemen.

De heer Kuiper (SP): 'Ik heb het niet goed gedaan.' 'Het had niet zo moeten.' Hiermee geeft de wethouder aan dat hij wel een realistische kijk heeft. Erg laat, maar vooruit. Dit pleit in zijn voordeel. Hij geeft echter nog steeds niet aan waarom hij dit toch zo gedaan heeft. Waarom is de raad niet tijdig geïnformeerd, in ieder geval voor de begrotingsvergadering? Waarom heeft hij de raad niet tijdig en actief geïnformeerd dat er mogelijk extra budget nodig zou zijn? Het gaat hierbij dus niet om de techniek. Het gaat erom dat eenieder aangesproken wordt op zijn plichten en zijn bevoegdheden.

De voorzitter: Even een technische opmerking. De motie staat inmiddels in iBabs, onder het kopje 'Moties en amendementen' met de datum 28 januari 2021. Dan kunt u op uw iPad de tekst nog even teruglezen.

De heer Leutscher (LEF!): Eerst maar beginnen, denk ik, met het voorgenomen besluit dat er ligt. We hebben daar in de eerste termijn al iets over gezegd. Wat ons betreft gaat de wethouder c.q. het college aan de slag om het huiswerk over te doen en met een aangepast voorstel te komen dat past bin-

nen de kaders, zoals we die hier in de raad over hebben gesproken. Mocht er iets anders nodig zijn, dan moeten we daar het gesprek met elkaar over aangaan.

Dan het hele proces. We gaan het niet dunnetjes overdoen, ik wilde het meer in concluderende zin behandelen, ook op basis van de antwoorden in de eerste termijn. We hebben gezien en gehoord dat de wethouder woorden heeft uitgesproken. Maar we hebben ook gezien in de loop van zijn betoog dat er een beperkte leercurve was: toch weer teruggrijpen op andere argumenten en toch weer niet laten zien wat nu de kern van het probleem is, waar de afwegingen zijn gemaakt. En niet het gevoel hebben, niet de sensitiviteit hebben, niet het Fingerspitzengefühl hebben waar het gaat om de relatie met de raad bij exorbitante overschrijdingen van kosten. Daar hadden we meer van mogen verwachten. Dat is niet alleen een kwestie van wet- en regelgeving, maar ook een kwestie van normen en waarden binnen de politiek.

Dat betekent ook dat dat inderdaad, zoals de ChristenUnie ook zei, ook voor ons een politieke doodzonde is. Bij ons heeft de discussie ook gewoed binnen de fractie of het een motie van treurnis moet zijn of een motie van wantrouwen. We hebben niet voor het laatste gekozen, omdat iedereen een kans moet hebben om zijn leven te beteren. Maar het zit wel in de categorie van 'eens en nooit weer'.

Dat brengt me ook een beetje bij u, voorzitter. Niet bij het laatste, maakt u zich niet ongerust. Maar wij waren wel teleurgesteld in uw reactie toen ik u de vraag stelde of u uw blik wilde geven op deze situatie, omdat u voorzitter bent van dit college en u eigenlijk reageerde in de zin van dat u daar zit in de rol van voorzitter van de raad. Ja, u zit nu één keer in een dubbele positie. U hebt er zelf voor gekozen om tijdens de raadsvergadering geen gebruik te maken van de vicevoorzitter. Dan verwacht ik gewoon als gemeenteraadslid dat als ik u deze vraag stel, u er gewoon antwoord op geeft, in dezelfde beschouwing als uw collega's van het college hebben gedaan.

Tot slot heb ik al gezegd dat wat ons betreft rond het voorstel het huiswerk over moet. Hopelijk zien we het de volgende keer terug in een andere setting.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): GroenLinks onderschrijft de motie, is mede-indiener van de motie. Wij willen hierbij nogmaals benadrukken dat wij inderdaad Emmer-Compasuum een mooie sporthal gunnen. Wij vinden het buitengewoon jammer dat het dorp, waar het nodige te doen is, nu de dupe wordt van een bestuurlijke dwaling – want zo zien wij dit wel. Het is al eerder gezegd: wij snappen ook niet dat een wethouder, al zeven jaar wethouder en al vrij lang rondlopend in de gemeentelijke politiek, niet het inzicht heeft om dat anders te doen. Het is mooi de woorden te horen waarin hij zijn spijt betuigt en dat het anders had gemoeten. Maar wij vinden dat toch een beetje zwakjes allemaal.

Verder wil ik toch nog maar benadrukken dat GroenLinks kiest voor het echte investeren in mensen. Wij zouden dan willen investeren in een sporthal waar mensen elkaar ontmoeten, maar tegen een reële kostprijs. Zeker in de financiële situatie waarin we als gemeente Emmen nu zitten. Die realiteitszin zullen we toch ook als gemeenteraad moeten hebben. Dat hebben we op andere vlakken ook gehad. Als het gaat bezuinigingen op cultuur en bij alle instanties die er zijn. Daar hebben we die bestuurlijke verantwoordelijkheid ook genomen. Dus dan moeten we dat hier ook doen. Wij willen investeren in een sporthal voor een lager bedrag, maar waar wel iedereen elkaar kan ontmoeten.

Namens GroenLinks hadden we een motie van afkeuring voorgesteld: die was ook mogelijk geweest. Want wij keuren dit beleid ten zeerste af. Maar 'treurnis'? Ja, wij zijn ontzettend bedroefd over hoe dit nu allemaal tot stand is gekomen.

De heer Grethe (50PLUS): Ik heb alles gehoord. Daar ben ik het volledig mee eens.

Ik heb toch nog wel een vraag die bij mij leeft. Een bouwbedrijf dat een voorstel heeft gedaan en dat in november de afwijzing heeft gekregen. Dan blijft er toch maar één bedrijf over? Had de wethouder dan bij voorbaat al de keuze gemaakt? Daar wil ik graag antwoord op hebben.

De voorzitter: Dat waren de bijdragen in tweede termijn vanuit de raad? Ik kijk even. Ja, dat is het geval. Dan gaan we over tot de beantwoording van het college in tweede termijn. Er zijn twee typen vragen gesteld. Het ene heeft te maken met alles rond het aanbesteden van de bouw van de sporthal. Dat is de portefeuille van de heer Van der Weide. Er is ook een aantal opmerkingen gemaakt over inkoop- en aanbestedingsbeleid en de eventuele lessen die het college daaruit zou kunnen trekken. Daarvoor zou ik dan straks het woord willen geven aan de wethouder personeel & organisatie en dat is de heer Otter. Ik begin bij de heer Van der Weide.

Reactie college

De heer Van der Weide (wethouder): Ik probeer de vragen die zijn gesteld door de verschillende partijen, van een antwoord te voorzien.

Ik begin bij de Partij van de Arbeid. Dat sluit ook wel aan bij de vraag van het CDA over het Fonds Dorpen en Wijken. Kijk, uiteindelijk combineren we een tweetal bouwprojecten. Het gaat natuurlijk om een sporthal op een prominente locatie. Ik denk dat mevrouw Louwes goed verwoord heeft als het gaat om de geschiedenis en mate van belangrijkheid als je kijkt naar de centrumlocatie. Dus dat doet ook iets met leefbaarheid. We hebben het hier natuurlijk niet alleen maar over de kwaliteit van de sporthal, maar met name ook de voorkant als het gaat om de woningen en de winkels.

Een aantal van u stelt de vraag hoe slim het is om in deze tijd daar winkels te willen. Het bestemmingsplan dat u hebt vastgesteld, biedt flexibiliteit. Die ruimte hebben we bij de ontwikkelaar willen neerleggen als het erom gaat of op de begane grond wel of geen winkels komen. Dat laten we aan de markt over. Er is dus ook de mogelijkheid om dan door te schakelen naar de optie wonen.

Dat brengt mij ook bij de vraag van de heer Oldenbeuving, die zegt dat dit een vrij forse greep uit het Fonds Dorpen en Wijken is. Als u kijkt naar wat we in Nieuw-Amsterdam, Erica en Schoonebeek hebben bijgedragen, dan ging het ook niet om 100.000 euro. Dat waren ook forse bedragen. Uiteindelijk zullen we in onze jaarlijkse cyclus van Kadernota en Begroting de afweging moeten maken waar onze prioriteiten liggen als er geld komt voor nieuw beleid. Daar zullen we moeten bepalen hoe de toekomst van het fonds eruit komt te zien. Als u akkoord gaat met dit besluit, dan blijft er nog een half miljoen over om vanuit het Fonds Dorpen en Wijken de komende tijd nog een aantal dingen te kunnen doen.

In het verlengde daarvan de discussie die ik ook beetje hoor over ‘het kan voor veel minder geld’. Nou ja, bij u is er een tweetal plannen bekend: het winnende plan zoals het door ons aan u is voorgelegd en een aannemer heeft ervoor gekozen om u rechtstreeks te benaderen. Maar uiteindelijk waren er vier inschrijvingen. Als ik dan even kijk naar de twee inschrijvingen die het niet zijn geworden, dan kwamen die qua prijsniveau eerder in de buurt van het plan dat voor u ligt dan het plan van Kormelink. Dus ik denk dat dat ook wel iets zegt over als je bepaalde kwaliteit wilt op deze plek en je naar deze vier inschrijvingen kijkt. Dat wilde ik in ieder geval als nuance inbrengen.

Dat brengt mij bij de discussie die even plaatsvond tussen de heren Huttinga, Oldenbeuving en Schelkens als het gaat om de Nota Activabeleid. Ik denk dat de omschrijving van de heer Oldenbeuving daar een goede bij is, dat als je het integraal benadert en je alles in één keer in 40 jaar afschrijft, je dan voldoet aan het beleid. Maar of dat de verstandigste keuze is, dat is natuurlijk vers twee. Want uiteindelijk hebben we ervoor gekozen – dat hebben we trouwens ook gedaan bij de nieuwbouw van het zwembad – om veel meer aan te sluiten bij de gebruiksduur van de verschillende onderdelen. Als je dat uiteindelijk bij elkaar legt en je benadert het integraal, dan blijf je binnen die bandbreedte van 25 en 40 jaar. Als je alles zult uitmiddelen en je hangt daar een afschrijvingstermijn van 40 jaar aan, dan heb je geen hogere last maar zelfs nog een iets lagere last. Dus door het ook nu verstandiger en financieel gezonder te doen, hebben wij daar op dit moment geen financieel voordeel van. Dat even over de inhoudelijke vragen die zijn gesteld.

Ik heb in eerste termijn gereflecteerd op het proces. Ik denk dat ik daar duidelijk heb gemaakt hoe een en ander is gelopen, hoe het niet had gemoeten en dat ik mij dat ook zeer zeker besef en ik daarom ook bewust mijn verontschuldiging aan u heb aangeboden voor hoe een en ander gegaan.

Dat was mijn tweede termijn.

De heer Oldenbeuving (CDA): Nogmaals, het dilemma is helder geworden, denk ik. Het wordt alleen maar steeds helderder. Ik had één vraag zeer expliciet gesteld en ik weet niet of u die vraag wilt beantwoorden of kunt beantwoorden. Mijn inschatting is dat als je dit voorstel afwijst, er dan een nieuwe aanbesteding zou moeten plaatsvinden. De vraag aan de wethouder is of hij een inschatting kan maken van wat daar de consequenties van zijn.

De heer Van der Weide (wethouder): Dat is een lastige. Want dat hangt af van hoe je de aanbesteding opnieuw gaat vormgeven. Maar als we dat willen doen met een bepaald ambitieniveau, dan heb ik u ook even meegenomen in de overige twee aanbiedingen. Dat betekent dat je in een nieuwe aanbesteding ook moet afwachten of de partijen die nu hebben ingeschreven, dat weer gaan doen. Dus het is

heel lastig om daarop vooruit te lopen. Ik denk dat mijn collega Otter ook wel goed de huidige ontwikkelingen in de markt schetst als het gaat om de toename van de bouwkosten. Dus dat is een heel lastige. Maar of we het met 2,8 miljoen gaan redden, daarbij is mij duidelijk dat dat niet het geval is. Dus afhankelijk van het ambitieniveau en welke partijen willen gaan inschrijven en wat dan het bijbehorende prijsplafond moet zijn, dat vind ik heel lastige discussie. Maar daar zitten zeker risico's aan.

De heer Otter (wethouder): Er is een oproep gedaan in de motie van treurnis aan wethouder Van der Weide om wat te gaan aan de procedures en dergelijke. Daarvan kan ik zeggen dat we vorig jaar als college die handschoen eigenlijk al wel opgepakt hebben. Want we zien, is dat het aanbesteden en inkopen steeds verder juridiseert. De marktbenadering is een steeds belangrijker aspect, en ook vraagstukken als wanneer je kwaliteit laat prevaleren en wanneer je prijs laat prevaleren. Want het is ook nog niet zo dat je één proces los kunt laten op alle typen inkoop. Dus het vereist ook altijd maatwerk. We hebben vorig jaar als college ook het besluit genomen dat het hele proces veel meer geprofessionaliseerd moet worden. Daar is dus duidelijk meer menskracht voor aangetrokken. Dat houdt in dat we ook goed kijken naar ons huidige aanbestedingsbeleid, dat we dat goed zullen evalueren en indien nodig herzien. Ook de processen zullen daar onderdeel van uitmaken. Ik gaf al aan bij de afwegingen over prijs en kwaliteit: wanneer pas je wat toe? Dat maakt allemaal onderdeel uit van de professionalisering en daar zijn we vorig jaar mee begonnen en daar gaan wij in ieder geval dit jaar vol mee door. We hopen dat dit jaar ook heel goed handen en voeten te geven, zodat we op dat punt ook weer helemaal klaar zijn voor de toekomst.

Mevrouw Hoogeveen (D66): Nou, dat lijkt mij eigenlijk reden te meer om dit verhaal terug te brengen naar de tekentafel, volgens de meest recent opgepakte handschoen er weer langs de lat te leggen en het proces opnieuw in te gaan.

De heer Scheltens (VVD): Ja, dat gehoord hebbende over een hele professionaliseringsslag, gaat het er ons juist om hoe dat zometeen binnen het college wordt vastgelegd. Want we kunnen nog zulke goede processen hebben, maar als het college niet met elkaar overlegt en er geen besluit aan ten grondslag ligt, is dat ook al in die besluitvormingsprocessen opgenomen? Want in de beantwoording in de eerste termijn is daar in elk geval geen blijk van gegeven.

De heer Otter (wethouder): Nou, dat maakt inderdaad natuurlijk wel onderdeel uit van het proces. Dat is nu niet altijd scherp en niet altijd duidelijk. Dat is ook gebleken bij dit proces. Dus dat moet daar zeker onderdeel van uitmaken.

De voorzitter: Ik kijk even rond of er nog meer vragen zijn. Dat is niet het geval. Daarmee zijn wij aan het eind gekomen van de beraadslaging rondom dit thema, tot het moment van besluitvorming in dezen. Meneer Leutscher wil nog reageren op een wethouder?

De heer Leutscher (LEF!): Nee, volgens mij is er nog een vraag open die ik aan u gesteld had, voorzitter.

De voorzitter: Ja, maar ik had u eerder gezegd dat ik dit even aan de wethouders overlaat in dezen. Dus ik ga in dit stadium als voorzitter van de raad even niet in op mijn rol als voorzitter van het college. En dat is mijn afweging.

De heer Huttinga (ChristenUnie): Voordat wij tot besluitvorming overgaan, zou ik toch nog graag een korte schorsing willen.

De voorzitter: Ja, daar was ik naar op weg, om dat even te inventariseren.

De heer Huttinga (ChristenUnie): En als ik nog één vraag mag stellen: ons reglement van orde geeft aan dat een lid kan vragen om hoofdelijke stemming en dat wilde ik bij dezen dan nog maar even als lid doen, in plaats van u als voorzitter.

De voorzitter: Ja, nou was ik sowieso al een soort van hoofdelijke stemming van plan, omdat we toch even digitaal per persoon moeten stemmen, zowel waar het gaat om het besluit als waar het gaat om de motie. Dat bedoelde u, meneer Huttinga?

De heer Huttinga (ChristenUnie): Correct.

De heer Scheltens (VVD): Ja, ik steun toch ook nog even de fractie van LEF! bij monde van de heer Leutscher. Want ik denk inderdaad dat u als voorzitter van het college daar ook een mening over hebt. Als u dat vanavond niet wilt vertellen omdat u nu voorzitter van de raad bent, wanneer krijgen wij dan het antwoord van u? Of bent u gewoon niet bereid om hier een antwoord op te geven?

De voorzitter: Jawel. Nee, dat is geen enkel punt. Alleen, u vraagt het nu even aan de voorzitter van de raad. En als u iets vraagt aan de voorzitter van het college, krijgt u daar uiteraard een reactie op. Ik beloof u dat ik daarop zal terugkomen.

Dat gezegd hebbende: het idee is om even te schorsen. Ik ga even terug naar meneer Huttinga die om een schorsing vroeg. Als ik nou voorstel tot kwart over elf, is dat een goed voorstel, meneer Huttinga?

De heer Huttinga (ChristenUnie): Wat mij betreft prima.

De voorzitter: Oké. Dan schors ik de vergadering tot kwart over elf. Dus echt even aan iedereen het vriendelijke verzoek om echt vanaf kwart over elf door te gaan. Dan gaan we in de richting van de besluitvorming over het hele voorstel. Ik zal dan vragen of er een stemverklaring bij is af te geven. Dan gaan we hoofdelijk stemmen over het voorstel en daarna over de motie. Ook dan zal ik vragen of er nog stemverklaringen vooraf zijn. Ook dat gaat even per persoon.

Ik schors de vergadering tot kwart over elf.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Volgens mij is iedereen er weer. Dat is ook een beetje ingewikkeld, maar voor zover wij dat hier op het scherm kunnen zien, is dat het geval. In ieder geval alle fracties. Alle leden denk ik ook.

Besluitvorming

De voorzitter: Wij zijn in het stadium van de besluitvorming. Het voorstel is als volgt. Wij gaan zometeen eerst besluiten over het hele voorstel dat er ligt. Ik zal u eerst vragen of u daar een stemverklaring over wilt afgeven. Daarna doen we het voorstel in besluitvorming. Dat doe ik dan ook per persoon. Dat is geen hoofdelijke stemming, maar omdat we digitaal vergaderen, doen we dat per persoon en dat doen we maar even in de volgorde van grootte van de fracties.

Er is een motie ingediend, die is voorgelezen door mevrouw Hoogeveen van D66. Ook daarbij zal ik vragen of er een stemverklaring bij is. Daar zal een hoofdelijke stemming bij komen. De eerste die daarbij aan het woord zal komen: daarvoor zal worden geloot. Ik zal u straks kenbaar maken, als de loting geweest is, wie dan het eerste woord krijgt en dan gaan we zo rond. Is het een goed voorstel om het zo te doen? Ik constateer dat dat het geval is.

Dan gaan we eerst naar het hele besluit. In de kern is het voorgestelde besluit over te gaan tot de bouw van een sporthal in combinatie met woningen en centrumvoorzieningen in Emmer-Compasuum en voor de bouw van de sporthal een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van 5.927.000 euro. Dan komt er een heel dekkingsvoorstel bij. En ten tweede de grondexploitatie vast te stellen en een bijdrage te doen van 342.000 euro in de grondexploitatie en de hieruit voortvloeiende kapitaallast van 16.500 euro, te dekken uit het Fonds Dorpen en Wijken. Dat is het voorstel dat nu voorligt en dat gaan we zometeen in stemming brengen.

Heeft een der leden van de gemeenteraad behoefte aan een stemverklaring? Dat zijn er een paar. Ik doe het maar even in de volgorde zoals ik ze hier op het scherm zie. Ik geef het woord aan mevrouw Van der Woude. Een stemverklaring is een kort, bondig statement rondom dit besluit. Geen hele verhandeling. Mevrouw Van der Woude.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Een korte toelichting op onze tegenstem is dat wij dit plan het liefst naar de tekentafel zouden willen verwijzen. Aangezien de wethouder dat niet doet, zullen wij heel, heel onfortuinlijk tegen dit plan moeten stemmen. Wij kunnen niet akkoord gaan met deze hoge kosten op dit moment, ook vanwege het proces zoals het is gegaan.

Mevrouw Hoogeveen (D66): D66 gunt Emmer-Compasuum echt een mooie sporthal. Daar zijn we mee begonnen, daar zijn we ook mee afgesloten. We hebben een vijftal redenen genoemd in onze betogen waarom wij met dit voorstel en de wijze waarop het tot stand is gekomen, niet kunnen instemmen. Wij denken dat wij onze rol als raad hierin serieus moeten nemen en ook onze controlerende functie. Dus helaas: terug naar de tekentafel en we hopen dan op een mooiere, betere sporthal die goedkoper is.

De heer Huttinga (ChristenUnie): Ik moet u eerlijk bekennen dat ik aan het begin van dit debat nog steeds dacht dat ik wel voor zou gaan stemmen. Nou, uit deze aanloop kunt u waarschijnlijk al een andere conclusie trekken. Wij vinden gezien de hele gang van zaken, uitmondend in het voorliggend voorstel, maar alles eromheen – ook wat vanavond is geschied – alsmede toch ook wel in onze ogen gebrekkige financiële onderbouwing – ik wil niet zeggen ‘verkeerde’, maar gebrekkige, want het kon niet conform ons beleid – uiteindelijk toch dat wij tegen moeten stemmen. Helaas, met pijn in het hart voor Emmer-Compas.

De heer Scheltens (VVD): Ook de VVD-fractie heeft in haar eerste termijn en ook haar vragen duidelijk aangegeven waar bij ons de pijn zit. Dat is puur de veel te late informatievoorziening en dan inderdaad het zoeken naar dekking en het rekken of zelfs onjuist gebruiken van het activabeleid. Ook wij als VVD gunnen ook Emmer-Compasuum een prachtige sporthal. Maar wij gunnen – dat heb ik al eerder gezegd – de gehele gemeente in ieder geval een goede en een gezonde financiële huishouding. Dat gebeurt met dit voorstel in ieder geval niet. Dus de VVD zal tegenstemmen.

De heer Wittendorp (CDA): De CDA-fractie wil nogmaals benadrukken dat wij vinden dat het proces absoluut niet goed is gegaan. Dat heeft bij ons toch geleid tot een grote worsteling. Dat heeft iedereen wel gemerkt waarschijnlijk tijdens deze beraadslagingen. Maar gezien de onzekerheid van de uitkomst van een nieuwe aanbesteding en ook gezien het belang voor de inwoners van Emmer-Compas stemmen wij voor dit voorstel.

De heer Leutscher (LEF!): Voor ons twee argumenten om tegen te stemmen. Het belangrijkste is aan de ene kant de financiële onderbouwing en aan de andere kant het niet-bijtijds betrekken van de gemeenteraad dan wel het bruuskere van de gemeenteraad.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij heb ik daarmee voldoende ruimte geboden aan eenieder om een stemverklaring te doen.

Dan ga ik nu over tot de stemming over dit voorstel. Ik noem de naam en de fractie en dan zijn er twee smaken: u bent voor of u bent tegen. Akkoord om het zo te doen? Dank u wel. Dan gaan we op die manier de lijst af.

Mevrouw Louwes (PvdA): Ik had mijn digitale handje omhoog. Ik wil graag even iets zeggen. Heb ik nou goed begrepen dat we een hoofdelijke stemming hebben? Of is dit een pragmatische oplossing die we nu hebben?

De voorzitter: Een pragmatische oplossing voor het digitale stemmen. En zometeen bij de motie gaan we hoofdelijk stemmen. Dan zal de volgorde waarschijnlijk ook anders zijn, want dan zullen loten wie het eerst zijn of haar stem uitbrengt en dat gaat het zo door. Maar dit is even pragmatisch, want anders lukt het digitaal niet.

Mevrouw Louwes (PvdA): Nee, maar ik had volgens mij net begrepen dat meneer Huttinga juist wel nu al om een hoofdelijke stemming had gevraagd.

De heer Huttinga (ChristenUnie): Dat is goed. Dat klopt, correct.

De voorzitter: O, ik vroeg aan meneer Huttinga: zullen we het zo doen?

De heer Huttinga (ChristenUnie): Nou, ik meende dat u zichzelf corrigeerde daarna door over loting te spreken. Maar dat heb ik dan even niet goed begrepen, excuus.

De voorzitter: Nou, bij dit voorstel hebben we dan de hoofdelijke stemming. En bij de motie kunnen we het anders doen. Zo bedoelde u het? Over dit voorstel vroeg u een hoofdelijke stemming aan?

De heer Huttinga (ChristenUnie): Ik wilde in principe over beide hoofdelijk stemmen,

De voorzitter: Oké, dat had ik niet begrepen. Nee, maar dat is geen enkel probleem. Dan gaan we dat doen. Ik vraag aan de griffier om even één lotje te trekken. Dan zijn we bij nummer 6: daar gaan we beginnen en zo werk ik dan de lijst verder af. Nummer 6 in de volgorde van raadsleden – dat is een alfabetische volgorde – is mevrouw Ensink. Het gaat dus, voor de duidelijkheid, om het besluit tot de bouw van de sporthal dat ik net heb voorgelezen. En u mag zeggen of u daar voor en tegen bent. Mevrouw Ensink.

Mevrouw Ensink (LEF!): Tegen.

De heer Gerth (CDA): Voor.

De heer Grethe (50PLUS): Tegen.

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): Voor.

Mevrouw Harms (PvdA): Voor.

De heer Herbers (Wakker Emmen): Voor.

Mevrouw Hoogeveen (D66): Tegen.

Mevrouw Horasan (PvdA): Voorzitter, ik ben voor.

De heer Horstman (PvdA): Voor.

De heer Huttinga (ChristenUnie): Tegen.

De heer De Jonge (VVD): Tegen.

Mevrouw Kilinçci (PvdA): Voor.

De heer Kuilder (PvdA): Tegen.

De heer Kuiper (SP): Tegen.

Mevrouw Leal (Wakker Emmen): Voor.

De heer Leutscher (LEF!): Voorzitter, tegen.

De heer Linnemann (Wakker Emmen): Voor.

Mevrouw Louwes (PvdA): Voor.

De heer Meijer (VVD): Tegen.

Mevrouw Mellema (CDA): Voor.

De heer Moinat (SP): Tegen.

De heer Mulder (PvdA): Voor.

De heer Oldenbeuving (CDA): Voor.

De heer Poelman (Wakker Emmen): Voor.

De heer Rixtum (PVV): Voorzitter, tegen.

Mevrouw Kort (PVV): Ik ben ook tegen.

De heer Scheltens (VVD): Tegen.

De heer Schrik (Wakker Emmen): Voor.

De heer Sulmann (PvdA): Voor.

Mevrouw Velzing (Wakker Emmen): Voor.

De heer De Vries (Wakker Emmen): Voorzitter, voor.

De heer Wittendorp (CDA): Voor.

De heer Woltman (Wakker Emmen): Voor.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Tegen.

De heer Bijlsma (Wakker Emmen): Voor.

De heer Bos (Wakker Emmen): Voor.

Mevrouw Bosch (ChristenUnie): Tegen.

De heer Van Dijken (CDA): Voor.

De heer Eggen (D66): Tegen.

De voorzitter: Het voorstel is aangenomen met 23 stemmen voor en 16 tegen.

Dan gaan we naar de besluitvorming over de motie. De motie is al eerder integraal voorgelezen, met als dictum *'Besluit de gemeenteraad haar treurnis uit te spreken over de gang van zaken en de wethouder op te roepen, tot verbetering van dergelijke ontwikkel- en besluitvormingsprocessen'*. Ik laat de constatering en overwegingen even achterwege. Heeft iemand vooraf behoefte aan een stemverklaring? Dat is onder anderen het geval bij mevrouw Louwes.

Mevrouw Louwes (PvdA): Wij hebben als fractie van de Partij van de Arbeid geen behoefte aan deze motie. Wij vinden dat een en ander voldoende door de wethouder en het college is aangegeven, waarbij denk ik het reflecterend vermogen van het college helder hierin is geweest. Er wordt verbetering beloofd. Wij nemen echt verre afstand van deze motie van treurnis.

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): Ja, Wakker Emmen neemt afstand van deze motie. Het is jammer dat er een motie van treurnis wordt ingediend na een duidelijke verontschuldiging van de wethouder. U roept in de motie ook op dat de wethouder de ontwikkel- en besluitvormingsprocessen moet verbeteren. Maar dat is iets wat aan het volledige college is.

De heer Wittendorp (CDA): De excuses van de wethouder en de reactie van het college op deze motie zijn voor ons voldoende. Wij stemmen dan ook tegen deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij zijn daarmee de stemverklaringen gedaan? Ja? Dan gaan wij weer een hoofdelijke stemming doen, en wel over deze motie. Dat doen we doordat de griffier een nummertje trekt, dat de volgorde bepaalt van de stemming. In dit geval beginnen we bij nummer 17 en dat is mevrouw Kiliñçi. We hebben nu in stemming de motie om de treurnis uit te spreken over de gang van zaken et cetera. Ik geef het woord aan mevrouw Kiliñçi: voor of tegen deze motie?

Mevrouw Kiliñçi (PvdA): Tegen.

De heer Kuilder (PvdA): Voor.

De heer Kuiper (SP): Voor.

Mevrouw Leal (Wakker Emmen): Tegen.

De heer Leutscher (LEF!): Voorzitter, voor.

De heer Linnemann (Wakker Emmen): Tegen.

Mevrouw Louwes (PvdA): Tegen.

De heer Meijer (VVD): Voor deze motie.

Mevrouw Mellema (CDA): Tegen.

De heer Moinat (SP): Voor.

De heer Mulder (PvdA): Tegen.

De heer Oldenbeuving (CDA): Tegen.

De heer Poelman (Wakker Emmen): Tegen.

De heer Rixtum (PVV): Voor, voorzitter.

Mevrouw Kort (PVV): Ook ik ben voor.

De heer Scheltens (VVD): Voor.

De heer Schrik (Wakker Emmen): Tegen.

De heer Sulmann (PvdA): Dank u, voorzitter. Tegen.

Mevrouw Velzing (Wakker Emmen): Dank u wel, voorzitter. Tegen.

De heer De Vries (Wakker Emmen): Voorzitter, tegen.

De heer Wittendorp (CDA): Tegen.

De heer Woltman (Wakker Emmen): Voorzitter, tegen.

Mevrouw Van der Woude (GroenLinks): Voor.

De heer Bijlsma (Wakker Emmen): Tegen.

De heer Bos (Wakker Emmen): Voorzitter, tegen.

Mevrouw Bosch (ChristenUnie): Voorzitter, voor.

De heer Van Dijken (CDA): Tegen.

De heer Eggen (D66): Voor.

Mevrouw Ensink (LEF!): Voorzitter, ik ben voor deze motie.

De heer Gerth (CDA): Tegen.

De heer Grethe (50PLUS): Voor.

Mevrouw Van der Ham (Wakker Emmen): Tegen.

Mevrouw Harms (PvdA): Tegen.

De heer Herbers (Wakker Emmen): Tegen.

Mevrouw Hoogeveen (D66): Voor.

Mevrouw Horasan (PvdA): Ik ben tegen.

De heer Horstman (PvdA): Tegen.

De heer Huttinga (ChristenUnie): Voor.

De heer De Jonge (VVD): Voor.

De voorzitter: Dan zijn we nu weer rond. Er zijn 16 stemmen geteld voor en 23 tegen. Daarmee is de motie verworpen.

B2. Vaststellen lijst A ‘ingekomen stukken’ en mededelingen

De voorzitter: Dan is aan de orde lijst A ‘ingekomen stukken’: die stellen we hierbij vast. Ik neem aan dat er verder geen mededelingen zijn? Ik had een aantal mededelingen over corona in het verlengde van het vragenhalfuur. Ik neem niet aan dat er andere mededelingen zijn? Nee, dat is niet het geval.

B3. Sluiting

De voorzitter: Dan komen bij de sluiting. Maar, ik had dat in het begin al aangekondigd: we hebben een vertrekkend raadslid en wel mevrouw Mellema. Het is bijna de volgende dag geworden, maar wij willen graag nog even stilstaan bij haar afscheid. Als je het hebt over digitale vergadering en fysieke vergadering en het verschil, dan merk je dat dat in de besluitvorming weleens wat lastig is.

Dat is in de beraadslagingen weleens wat lastig. Maar als we nou afscheid nemen van een raadslid, na zeven jaar raadslidmaatschap, ja, dan is het wel heel jammer dat wij daar niet met elkaar bij zijn en dat ik u, mevrouw Mellema, op deze manier moet toespreken. Het is niet anders – om het zo maar even te zeggen.

U was bijna zeven jaar raadslid. U bent in maart 2014 geïnstalleerd. In uw ontslagbrief geeft u aan, het mooi, inspirerend en uitdagend te hebben gevonden om vanuit verschillende overtuigingen – ik citeer: *‘gezamenlijk te werken aan de realisatie van één doel: het beste voor de inwoners van de gemeente Emmen’*. En ik vind dat u dat heel mooi hebt verwoord.

Binnen de CDA-fractie vormde u een goed en sterk team op links, zou ik haast zeggen: het sociaal domein, samen met de heer Gerth. U kenmerkte zich als raadslid door altijd heel goed geïnformeerd te zijn. Ik noem u consciëntieus, ik noem u nauwgezet. Je merkte inderdaad dat u zich heel goed voorbereidde. U had uw stukken ook heel aandachtig doorgelezen. Dat leidde er ook toe dat u af en toe ook wel een of andere onvolkomenheid eruit haalde. De vragen die u daarbij stelde, raakten altijd wel de kern in dezen.

Daarnaast – daar heb ik ook zelf regelmatig getuige van mogen zijn – bent u heel sportief. Op de racefiets, u hebt ook meegedaan aan triatlons en die duursportervaring loont zich uiteindelijk ook wel in het raadslidmaatschap.

Mede namens andere fracties was u de woordvoerder van de motie, waarin het college werd opgeroepen om aansluiting te zoeken bij de regenbooggemeenten. En dat is gelukt. De regenboogvlag op en onze regenboogtrap in het gemeentehuis zijn daar denk ik heel mooie getuigen van. Een soort blijvende herinnering aan uw inzet.

Het raadslidmaatschap is nooit de hoofdfunctie. U hebt daarnaast verschillende werkzaamheden gehad. Daar hebben we het samen ook weleens met een zekere regelmaat over gehad. U was in het onderwijs lerares Nederlands, een mooi vak. U was gemeenteambtenaar in de gemeente Staphorst en was ondersteuning van het fractiebureau van het CDA en de Friese Staten. En daarvan zei u zelf dat dat nou niet direct een succes was. In die zin bent u ook echt wel iemand van de lokale politiek. Sinds kort staat u te boek als internetondernemer, in die zin een heel nieuwe stap. U kunt terugkijken op een heel gevarieerd arbeidsverleden en dat zal ook nog wel de nodige variatie in de toekomst gaan krijgen.

De liefde bracht u uiteindelijk over onze gemeentegrenzen in het prachtige Sleen. En als we het hebben over Sleen, dan iedere Drent natuurlijk meteen aan die prachtige klassieker *‘Zie is zo mooi, zie is zo mooi, zie is de mooiste meid van Slien’*. Nou, u gaat daar nu mee concurreren, zou ik haast zeggen. De mooiste meid van Sleen, op wie het liedje gebaseerd is, woont overigens in de gemeente Emmen. Ik heb beloofd om haar anoniem te houden. Zij werkt zelfs in de gemeente Emmen – niet bij de gemeente Emmen. Daar is het liedje op gebaseerd. Maar u gaat naar Sleen.

U kunt volgens mij terugkijken op zeven jaar heel mooi raadslidmaatschap. U hebt een heel waardevolle functie daarin gehad, zowel in de raad als in de fractie. Ik snap uw keuze heel goed, ik wens u niet alleen alle geluk in de liefde toe, maar ook alle geluk in uw verdere leven. Ik sluit zeker niet uit dat wij u links en rechts nog weleens op zien duiken in een of andere politieke functie. Wij hebben inmiddels een bos bloemen bij u thuis laten bezorgen. Daar komt nog wel een mooi cadeau bij. Ik hoop dat ik u op enig moment nog een keer kan uitnodigen om nog eens even wat terug te blikken – dat gaat nu even wat lastig – op het raadslidmaatschap. Dan laat ik u graag hier uitnodigen. Maar ik neem ook graag een uitnodiging aan om ergens in Sleen op een mooi terras daar nog eens wat over door te praten. Mevrouw Mellema, enorm bedankt voor uw raadslidmaatschap. [Applaus.]

Dan geef ik nu u graag zelf het woord, mevrouw Mellema.

Mevrouw Mellema (CDA): In de eerste plaats bedankt voor de prachtige woorden. Ik hoop dat we binnenkort inderdaad kunnen afspreken. Ik wilde inderdaad nog even wat zeggen. Dus als dat mag, graag.

Na zeven jaar wordt dit dan mijn laatste bijdrage als raadslid van de gemeente Emmen. Ik ga samenwonen met mijn vriend in een andere gemeente, zoals de burgemeester al zei. En verhuizen naar een andere gemeente betekent voor een raadslid dat het raadslidmaatschap stopt.

Terugkijkend ben ik dankbaar dat ik als volksvertegenwoordiger mijn steentje bij heb mogen dragen aan onze prachtige gemeente. Met 39 raadsleden hebben we daar, eenieder vanuit zijn of haar eigen overtuiging en eenieder op zijn of haar eigen manier, aan bijgedragen.

Voor mij begon dat tijdens een eerste commissievergadering in april 2014. Als kersvers raadslid luisterde ik naar de inbreng van de verschillende partijen. Ik liet de politieke dynamiek vanuit de raadsaal op me inwerken. Ik keek naar mijn naambordje met daarop het CDA vermeld en ik bedacht ondertussen welk van de drie knopjes op mijn tafel mijn microfoon zou activeren. Toen kreeg VVD-raadslid Houwing het woord en zei: “Dat is een knap staaltje ouderwets politiek bedrijven van het CDA.” En met een glimlach daagde ze mijn zeer gewaardeerde collega Theo Gerth uit, die dit vervolgens met genoegen, en uiteraard met gemak, pareerde.

In de raad verschillen we van politieke opvatting. Maar we hebben allemaal hetzelfde doel en dat is het beste voor de inwoners van de gemeente Emmen. Gedreven door dat gemeenschappelijke doel kan het er in de raadsaal soms stevig aan toe gaan. Maar dat gebeurt op de inhoud en nooit op de persoon, met respect voor elkaar. Wethouder Wilms, die helaas niet meer in ons midden is, vertelde mij destijds wat de diepere betekenis is van het handenschudden voor en na de raadsvergadering. Hij kon het veel mooier vertellen dan ik, maar de uitleg is als volgt. Voor de raadsvergadering schud je in gelijkwaardigheid elkaar de hand, waarop het debat kan plaatsvinden. Na de vergadering wordt het politieke debat afgesloten met een handdruk. Daarmee blijft ook een eventueel conflict in de raadsaal. In mijn beleving hebben wij dat als raad digitaal of fysiek zo nageleefd – ook vanavond.

Voorzitter, ik weet dat ik het heb getroffen om twee periodes deel uit te mogen maken van deze CDA-fractie. Gelukkig heb ik me dat zeven volle jaren iedere dag gerealiseerd. Aan mijn fractie: bedankt voor de prachtige en betekenisvolle tijd. Alle collega's, ambtenaren, college: bedankt voor de fijne samenwerking. En niet in de laatste plaats de griffie, de motor van ons besluitvormingsproces. Een goed geoliede machine waardoor alles zo vanzelfsprekend lijkt.

Ik schud jullie nu voor de laatste keer als raadslid de hand, weliswaar digitaal, en ik wens jullie alle goeds bij jullie inzet voor de gemeente Emmen. Dank u wel. [Applaus.]

De voorzitter: U hoort het, mevrouw Mellema: een bijzonder applaus, een digitaal applaus. Vanuit heel verschillende kamers komt het tot u, maar volgens mij niet minder gemeend. Dank voor uw warme woorden.

Daarmee zijn wij aan het eind gekomen van deze raadsvergadering. Het is bijna kwart voor twaalf. Het is nu wel weer mooi geweest voor vandaag. Ik sluit deze raadsvergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 18 februari 2021,

De voorzitter,

De griffier,